

Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University
Faculty of Romance and Germanic Philology
Linguistics and Translation Department

Translation project:
Cat Dragon by S. Birch

Перекладацький проєкт:
Переклад книги С. Бірч «Cat Dragon»

BA Paper

Alina Khovan
PERb22240d

Research supervisor:
A. Kozachuk, Ph.D. in Philology

Цими підписами засвідчую, що подані на захист
рукопис та електронний документ є ідентичні

31.05.2026

Kyiv 2026

Abstract

The paper is devoted to the linguostylistic features of Samantha Birch's idiostyle within the modern "cozy fantasy" subgenre. It examines the unique characteristics of the novel *Cat Dragon*. The research provides a comprehensive analysis of the author's lexical creativity, specifically focusing on neologisms and domestic vocabulary as key markers of the original text. The study identifies the selection of translation strategies and techniques required to achieve functional and stylistic equivalence in the Ukrainian translation. The practical part of the work consists of an original translation of a novel fragment followed by a detailed translation commentary. The findings emphasize the importance of a systematic approach to translation tools for preserving the stylistic integrity and unique atmosphere of the literary work. The paper demonstrates effective methods for adapting non-equivalent units, ensuring an adequate perception by the target audience. The results can be applied in further studies of modern fantasy prose and individual authorial styles.

Key words: authorial neologisms, cozy fantasy, equivalence, idiostyle, Samantha Birch, stylistic integrity, translation techniques.

Анотація

Дипломна робота присвячена дослідженню лінгвостилістичних особливостей ідіостилу письменниці Саманти Бірч у межах піджанру «затишне фентезі». У дослідженні здійснено аналіз лексичної креативності авторки на прикладі роману «Cat Dragon», де особливу увагу приділено авторським неологізмам та побутовій лексиці як основним маркерам оригіналу. Наукове дослідження обґрунтовує вибір перекладацьких стратегій і технік, необхідних для досягнення функціональної та стилістичної еквівалентності при відтворенні тексту українською мовою. Практична частина роботи містить авторський переклад фрагмента роману та його детальний лінгвістичний аналіз. Отримані результати підкреслюють важливість системного підбору перекладацьких інструментів для збереження стилістичної цілісності та унікальної атмосфери твору. Робота демонструє ефективні способи адаптації безеквівалентної лексики, що забезпечує адекватне сприйняття тексту українською аудиторією. Результати дослідження можуть бути використані у подальших розвідках зі стилістики фентезійної прози та загальної теорії перекладу.

Ключові слова: авторські неологізми, затишне фентезі, ідіостиль, перекладацькі стратегії, Саманта Бірч, стилістична цілісність, еквівалентність.

Contents

Introduction	4
Chapter 1. Translation of <i>Cat Dragon</i> by Samantha Birch	5
Chapter 2. Linguostylistic peculiarities of the fantasy text and their reproduction in translation	28
2.1. Genre and stylistic features of contemporary English fantasy prose	28
2.2. The concept of authorial idiostyle and the text style	29
2.3. Translation strategies and techniques involved in preserving the text style	30
General conclusions	34
References	35
Appendices	35

Introduction

The modern literary landscape is characterized by the rapidly evolving fantasy genre, transforming beyond the boundaries of traditional epic narratives and expanding into new subgenres. One of the most prominent phenomena of recent years has been the emergence of “cozy fantasy.” Despite its considerable popularity worldwide, this subgenre remains underrepresented in Ukrainian translation, which poses new challenges for translators: from the need to adapt specific terminology to recreating the unique tone of the text.

The relevance of the topic stems from the need to integrate works of the "cozy fantasy" genre into the Ukrainian cultural context and to expand the domestic book market. The translation of Samantha Birch's novel *Cat Dragon* is an important step in overcoming linguistic and cultural barriers, allowing the Ukrainian reader to engage with modern Western literary trends. Furthermore, the relevance of the work lies in the need for the practical elaboration of strategies for rendering authorial neologisms and culturally marked vocabulary, which are key to preserving the pragmatic effect of the original.

The theoretical and methodological framework of the research is based on the works of leading domestic and foreign scholars in the fields of translation studies and stylistics: B. Attebery, O. Chernyk, I. Khyzha, G. Leech, L. Molina, P. Newmark, and others.

The object of the research is the linguostylistic markers of Samantha Birch's idiosyncrasy in "cozy fantasy" prose.

The subject of the research is the translation strategies and techniques for rendering authorial lexical and stylistic units in the novel *Cat Dragon*.

The purpose of the study is to produce an adequate translation of a fragment of Samantha Birch's novel *Cat Dragon* into Ukrainian while preserving its genre uniqueness, stylistic coloring, and pragmatic impact on the target audience, as well as to theoretically substantiate the applied translation decisions.

Objectives:

- to translate the selected text fragment into Ukrainian;
- to detect the genre of the cozy fantasy;
- to identify the dominant linguostylistic features of the source in the scope of the author's idiosyncrasy;
- to substantiate the choice of translation strategies and transformations applied to render non-equivalent vocabulary and proper names.

The body of the research is the original text of the novel *Cat Dragon* by Samantha Birch and the translation of this text into Ukrainian.

The paper consists of an introduction, two chapters (the first presenting the Ukrainian translation of the source text and the second providing its analytical commentary), conclusions, a list of references, and appendices.

Chapter 1. Translation of *Cat Dragon* by Samantha Birch

Source text

Chapter 1

Aloysia (A-lo-wish-a) (noun)

1. A famous warrior.
  2. A plant used mainly for brewing teas, though rumoured to have some topical healing effects; smells faintly of sherbet lemons.
- On the whole, Aloysia Papplewick was proud of this year's crop of Prattling Pumpkins; but that didn't mean that they were proud of her. The plumpest row in the patch – the ones she was in the midst of carving, right in the dirt where they sat – were chattering away as she knelt at the soil's edge, on her favourite cushioned weeding pad. Some of their opinions, she felt, were unnecessarily enthusiastic. 'Well you can't expect to find a husband when you insist on parading about dressed like that!' squawked the warty orange pumpkin of GreatGranny Ethelbah. 'Call yourself a witch? You look like a common florist!'
- Anyone watching could have been forgiven for assuming that this was the first time the Papplewick pumpkins had set eyes on Aloysia, when in actual fact, their regrowth was part of an annual valley tradition.
- The offending sage-green dress, matching pointy hat (with a bend in the end) and dusty white apron with the little pink flowers on it were not new; sadly, neither was her great-grandmother's commentary.
- 'H-important to have an heir,' came the voice of another of the pumpkins, Second-Cousin Grimwald, who was as white as chalk, and twice as tall as he was wide. He declared his opinion with a sober shake of his stalk. 'H-one never knows when h-one's lineage might come to an abrupt hend, h-otherwise.'

Target text

Розділ 1

Алоїзія (А-ло-йі-зі-йя) (іменник)

1. Легендарна воїтелька.
  2. Рослина для запарювання чаю, якій приписують легкі цілющі властивості; ніжно пахне лимонним щербетом.
- Загалом, Алоїзія Пеплвік була задоволена цьогорічним урожаєм Балакучих Гарбузів – хоча це зовсім не означало, що вони були задоволені нею. Найповніший ряд гарбузів усього городу – саме той, який вона зараз вирізала – гомонів без угаву. Вони сиділи просто в землі й базікали одночасно, кожен щось своє. А Алоїзія стояла навколішки на краю грядки, на своєму улюбленому м'якому килимку для прополювання, і намагалася хоч трохи зосередитися.
- І, чесно кажучи, деякі їхні коментарі були аж занадто палкими.
- Та з таким вбранням ти точно ніякого чоловіка не знайдеш! – заверещав бородавчастий гарбуз прабабці Етельби. – Називаєш себе відьмою? Та ти більше схожа на звичайну квіткарку!
- Будь-хто сторонній подумав би, що гарбузи бачать Алоїзію вперше. Але насправді вони щороку виростили наново – така давня традиція їхньої долини.
- Образливе вбрання – шавлієво-зелена сукня, гострий капелюх у тон (із загином на кінці) та припалий пилом білий фартух у дрібні рожеві квіточки – давно вже не були новими; на жаль, так само давно не оновлювалися й коментарі її прабабці.
- Хважливо – мати спадкоємця... – пробурмотів інший гарбуз, двоюрідний Кузен Гримвальд, білий, мов крейда, і вдвічі вищий, ніж широкий. Він висловив свою думку серйозним, повільним похитуванням стебельця.
- Хчийсь родовід може раптово обірватися, хінакше...
- Авжеж, – замислено промовила Етелба.

‘Indeed,’ mused Ethelbah. ‘Perhaps your darling friend Ivy has a friend or brother she might introduce you to?’

Aloysia’s mouth dropped open at the presumptuousness. First of all, she was quite content all on her own, thank you very much, and second, even if she hadn’t been, neither Ivy’s friends nor her thoughtless, irresponsible brother were anything like Aloysia’s idea of legacy material.

Don’t rise to it, Aloysia thought, as soothingly as she could, and pursed her lips with the effort. An argument was what the pumpkins wanted, she knew, and she was determined not to give it to them. They are family, after all, she reminded herself.

And besides, she reasoned, I’d be grumpy too if I’d spent the best part of a year in a jam jar.

Because that’s what it was to be a Prattling Pumpkin: a choice made by some of the valley’s exanimate residents not to complete their journey to the hereafter, but instead to rest along the way – often for generations at a time – in their own pointed-oval, speckled green kernel. There was a Latin name for them, of course, which Aloysia well knew, but she preferred to refer to them – especially when in conversation with their families – by the less intimidating and more affectionate term ‘soul seeds’. It was from these that Tangleroot relatives were replanted and regrown every year, as the valley turned brown and gold, so that they might visit with their descendants for the season, beginning on Harvest Night.

‘And that hair!’ Great-Granny Ethelbah was thundering now, apparently hitting her stride; her largest, greenest wart jiggled with animosity. ‘Red hardly gives a ... a suitably ... arcane impression!’ Then, her voice rising to a wail, as if mortally wounded, ‘And don’t even speak to me about the plaits!’

In Aloysia’s more impressionable years, Great-Granny Ethelbah’s words would have stung for a week. Now in her thirties, however, she knew better. Being the sensible, fully-grown witch she was, she had taken the logical precautionary measure of carving the pumpkin

– Можливо, у твоєї любої подруги Айві є знайомий або брат, з яким вона могла б тебе познайомити?

У Алоїзії просто відвисла щелепа – от уже зухвалість. Та вона й сама чудово дає собі раду, спасибі. А навіть якби й шукала пару, то ні приятелі Айві, ні її легковажний брат зовсім не вписувалися в її уявлення про потенційних спадкоємців.

«Не ведись... тільки не ведись», – повторила собі Алоїзія якнайспокійніше, стуливши губи. Вона чудово знала: гаряча суперечка – саме те, чого гарбузи добиваються. І вона твердо вирішила не подарувати їм цієї насолоди.

«Вони ж родина», – нагадала вона собі.

А ще, подумала вона, я б теж була не в настрої, якби просиділа майже цілий рік у скляній банці з-під варення.

Так ставали Балакучими Гарбузами: деякі колишні мешканці долини вирішували не йти відразу у потойбіччя, а зробити перерву на шляху. Вони зупинялися у своєму зеленому, поцяткованому, загострено-овальному «зернятку» і відпочивали там – іноді на ціле покоління. Саме так душі ставали гарбузами, щоб повертатися щороку і бачити своїх нащадків. Звичайно, у них було й латинське ім’я, яке Алоїзія добре знала, та вона воліла називати їх – особливо у розмові з родичами – менш грізно і більш лагідно «зернята душ». Саме з цих зернят щороку вирощували родичів з роду Плутокоренів, коли долина ставала золото-коричневою. Так вони могли на сезон відвідувати своїх нащадків, починаючи з ночі жнив.

– А те волосся! – бурмотіла прабабця Етельба, здається, розкриваючи свій повний гнів; її найбільша, найзеленіша бородавка тряслася від люті. – Рудий колір зовсім не... не справляє належного... загадкового враження!

Потім її голос піднявся до стогону, ніби вона смертельно поранена:

– І навіть не смій мені говорити про коси!

Раніше слова прабабці Етельби могли боляче вразити Алоїзію, що потім аж цілий тиждень не відпускав той біль. Та тепер, у свої тридцять, вона знала краще. Розумна й доросла відьма, вона вчинила практично та

temporarily hosting the soul of her dearly departed great-granny with the face of a bunny.

Instinctively fingering the end of one of her two thick braids with her free hand, she blinked ... let go, and allowed herself a small smile. Then she returned her attention to carving the green-and-cream-striped pumpkin in front of her as symmetrically as possible: as she worked her wand to have the knife make the right eye a perfect, tiny circle, the left one watched. Next, she directed her wand a little lower than the eyes, so the knife hovered precisely between them; just a tiny, crescent-moon-shaped flick of her wand later, Auntie Madge's carving was complete.

'Fanks for keepin' it quick, love!' Auntie Madge cried, with an exuberant giggle. 'On'y it don't 'alf tickle!'

There was a collective sigh and general shuffling from the rest of the row – carved and uncarved – as, to a pumpkin, they tried to put some distance between themselves and the new arrival. Auntie Madge was a chatterbox, and a gossip, and had left witching behind in her early forties to pursue a quiet life as a lady publican. Ever since, the general consensus had been that whatever had caused this ill-advised change in lifestyle might be catching.

'NOW THEN!' Great-Granny Ethelbah suddenly bawled, as if she might resist whatever it was that had afflicted Auntie Madge by sheer force. 'ON to the subject of your FAMILIAR!'

It was around this time that Aloysia realised she'd rather stick her head in a bucket of cockatrice droppings than stay here any longer, and she stood up, tucked the knife into her neatly embroidered toolbelt, pocketed her wand and brushed the dust and the grass from her skirts.

But Great-Granny Ethelbah wasn't about to let her great-granddaughter go before she was finished with her.

'Witches ...' the warty pumpkin said meaningfully, and she looked Aloysia straight in the eyes with such conviction that she couldn't help but look away; Aloysia knew what was coming, and together it

передбачливо: вирізала на гарбузі, що тимчасово був прихистком для душі її дорогої покійної прабабці, мордочку зайчика.

Торкаючись кінця однієї зі своїх двох товстих кос вільною рукою, вона моргнула, відпустила і дозволила собі маленьку, тиху усмішку. Потім Алоїзія зосередилася на гарбузі перед собою, зеленому зі смужками кремового кольору, вирізаючи його якомога симетричніше. Коли чарівна паличка вела ніж, праве око ставало ідеальною маленькою круглою дірочкою, а ліве, здавалося, спостерігало за роботою. Потім вона направила паличку трохи нижче від очей, і ніж завис точно між ними; ще один ледь помітний рух у формі півмісяця – і вирізання тітки Медж було довершене.

– Спасибоньки, любонько, що так хуленько! – вигукнула тітонька Медж, залиvisto хихотнувши. – А то щекоче – аж листя на деревах тремтить!

Увесь ряд гарбузів – і тих, що вже вирізьблені, і тих, що ще чекають своєї черги – дружно зітхнув і засопів, відсовуючись хто як міг. Бо ж усі знали: тітонька Медж – то вічний базикало й ходяча газета, а років у сорок з хвостиком вона раптом покинула відьомське ремесло й подалася в люди, тримати затишну корчму. Відтоді всі були одностайні в одному: що б там її не підштовхнуло до такого дивного вибору – краще, щоб це було не заразним.

– І ТЕ-ПЕ-ЕР! – раптом зірвалась на крик прабабця Етелба, ніби хотіла перекричати саму долю й не дати тітці Медж заразити її своїм «спокоєм». — ПЕРЕХОДИМО до розмови про твого ФАМІЛЬЯРА!

Десь у цю мить Алоїзія зрозуміла, що воліла б засунути голову у відро з послідом кокатриса, аніж сидіти тут іще бодай хвилину. Вона спокійно підвелася, устромила ніж у вишитий пояс-кишеньку, заховала паличку й струсила з подолу пил і траву.

Але прабабця Етелба й не думала так просто її відпускати – вона ще не закінчила.

– Відьми... – протягнула бородавчата гарбузина з таким натяком, що Алоїзія мимоволі відвела погляд. Вона знала, що буде далі. Бо ці два слова були найстрашнішими для всіх чарівників долини Плутокоренів: – ... допомагають.

would make up the two words most feared by all magic-users across Tangleroot Valley ‘... help.’

To the uninitiated, ‘witches help’ could sound fairly innocuous: the kind of tired cliché a harried parent might trot out to scold an indolent child. But to those who grew up in the valley, it was a phrase with a special power: a shorthand for everything it meant to be blessed – or not – with the gift of magic.

For those born without, the expression meant that your services were not required; that you could rest at ease, since your magically inclined neighbours had everything in hand.

For those born with, its meaning went far deeper: it was an idiom that had been repeated over your head since you were a babe-in-arms; sung in lullabies at your cribside; in nursery rhymes while your pudgy fist still thwapped and wagged your first wand. These were words you’d heard since before you could understand language: they went straight to the core of you, to a part of you that formed before your ability to think. They were primeval and fundamental; a truth so obvious that to question it would be as much use as questioning whether you existed.

It was in this way that these words struck Aloysia, who felt them like a blow to the chest.

While no one, magical or non-magical, could hope to fully express all that they encompassed, that did little to stop the wizard-poet Cassius Centrifucus from trying, in the sixteenth century:

‘Witches help’: they are the first to arrive and the last to leave; they ease pain and lift spirits; at all times, they are an ear and a shoulder and a cool head.

‘Witches help’: they each of them do their part; they ask neither recognition nor reward; they come to the aid of their magical brothers and sisters, and protect their nonmagical neighbours, who cannot protect themselves.

Невтаємниченим фраза «відьми допомагають» могла би видатись чимось буденним – на кшталт того бурчання, яке заклопотані батьки кажуть лінивій дитині.

Але для тих, хто зростав у долині, це був заклятий вислів, короткий код для всього, що означає – мати або не мати дару. Якщо ти народився без магії, ця фраза означала, що твоя участь не потрібна – розслабся, чарівні сусіди все владнають.

А якщо ти народився з магією... Це були слова, які звучали над твоєю колискою. Пісенька, яку співали, поки ти тицяв першу паличку своїм пухким кулачком. Це були слова, які лунали над тобою ще до того, як ти зрозумів мову; вони діставали прямо до твоєї душі, до тієї частинки тебе, що з’явилася ще до того, як ти навчився мислити. Вони були первісні, основоположні – така очевидна істина, що сумніватися в ній було б так само безглуздо, як сумніватися у власному існуванні.

Так от як ці слова вразили Алоїзію – немов удар просто в груди.

Хоч жодна людина, ані магічна, ані звичайна, не спромоглася б умістити в собі весь їхній сенс, це аж ніяк не зупинило чаклуна-поета Кассія Центрифікуса, який ще у шістнадцятому столітті спробував дати їм голос:

«Відьми допомагають» – вони приходять першими й ідуть останніми; вони втихомирюють біль і підіймають дух; у будь-яку мить вони – вухо, плече й холодний розум поруч.

«Відьми допомагають» – кожна з них робить свою справу; не жадає ні слави, ні подяки; стає на захист чарівних братів і сестер і бере під крило немагічних сусідів, що самі не здатні себе боронити.

«Відьми допомагають» – вони мудрі й уважні; добрі й доступні; люті й незламні; вони – і порада, і цілющий бальзам, і щит.

На той час Алоїзії знадобилася майже ціла година, аби зібрати всі тринадцять гарбузів, які вона того дня вирізьбила (включно з крихітною жовтенькою, мов жовтець, дружиною двоюрідного кузена Гримвальда – Лісандрою). А потім ще довелося скласти їх у тачку біля чорного ходу й у два заходи перевезти вузькою земляною стежкою просто до хатини.

‘Witches help’: they are thoughtful and intellectual; they are kind and approachable; they are fierce and indomitable; they are the sage and the salve and the shield.

It had taken Aloysia almost an hour to harvest all thirteen of the pumpkins she had carved that day (Second-Cousin Grimwald’s tiny, buttercup-yellow wife, Lisandra, included), and even then, she’d still had to load them into the wheelbarrow she kept by the back door and wheel them, in two trips, along the dirt path and into the cottage.

There had been some discussion over whether Auntie Madge absolutely had to come, but then Auntie Madge had wound back her thickest, thorniest vine and aimed it at the loudest voice of dissent – Second-Cousin Grimwald – who had impossibly managed to shade even paler than he was already, and the matter had been quickly settled.

Even without her vines – now harmlessly loosed, along with everyone else’s, as part of the harvest – Auntie Madge seemed fully able to handle herself against all twelve of her detractors. In fact, as Aloysia pulled the blue-green-painted front door closed on them, let out a heavy sigh and slumped against it, she could hear through the wavy-glass windows Auntie Madge attempting to strike up a rendition of ‘What We Did in the Haystacks (a-roll, a-roll, O!)’, and she knew that by the time she got back, the green-and-cream pumpkin would have at least one window-ledge to herself.

Before she could turn her attention to her other chores, Aloysia was interrupted by a smallish, completely black bird coming crashing out of the sky and landing in a flurry of feathers on her wrought-iron garden table.

‘Crow!’ she shouted and flung herself across the narrow paved area to where the bird lay shaking.

‘It looked at me, Alo!’ the bird called Crow croaked, in the kind of high, nasal voice that Aloysia had always felt shouldn’t be possible

Певні суперечки точилися навколо того, чи обов’язково тітці Медж іти зі всіма. Але тітонька Медж лише відмотала свою найтовстішу, найколючішу лозину та націлила її просто на найгаласливішого супротивника – двоюрідного кузена Гримвальда. Той і без того був блідий, а тут примудрився стати ще білішим – і питання було вирішене миттєво.

Навіть без лоз – тепер уже безпечно скинутих разом з усіма іншими на час жнив – тітонька Медж почувалася цілком спроможною дати раду всім дванадцятьом своїм опонентам. Ба більше: коли Алоїзія зачинила за ними синьо-зелені вхідні двері, важко зітхнула й притулилася до них спиною, вона крізь хвилясте скло вікон почувала, як тітонька Медж намагається завести пісеньку «Що ж ми робили на сні (круть та й круть, ого!)». І Алоїзія не сумнівалася: поки вона повернеться, зелено-кремовий гарбуз уже матиме собі щонайменше одне підвіконня «для персонального користування».

Та щойно вона зібралася взятися до інших хатніх справ, як її думки різко обірвав маленький, повністю чорний птах, що каменем зірвався з неба й, здійнявши хмаринку пір’я, гучно гепнувся просто на кований садовий столик.

– Вороне! – вигукнула вона й кинулася через вузьке вимощене подвір’я туди, де, тремтячи всім тілом, лежав птах.

– Воно на мене дивилося, Ало! – захрипів Ворон пронизливим, гугнявим голосом, який, на думку Алоїзії, ніяк не міг належати істоті з такими мізерними ніздрями.

– Те, велике! Воно хотіло мене вбити!

Полегшення накрило її хвилиною, одразу ж перемішавшись із колючим роздратуванням. На мить Алоїзія навіть заціпеніла, не знаючи, що зробити перше: притиснути до себе цього облізлого шкідника чи добре його струснути. Ворон, ніби відчувши небезпеку, напружив свої лускаті чорні лапки, закотив очі, розкрив гачкуватий дзьоб і жалюгідно застогнав.

– Якщо ти стараєшся виглядати нещасним, – сказала вона, поправляючи капелюха, який вітер ледь не зірвав, – можеш не перегравати.

from something with so little in the way of nostrils. ‘The big one! It was tryin’ to kill me!’

A wave of relief mixed with prickling anger flooded through Aloysia, and for a moment she was paralysed by whether to squeeze the bedraggled pest or shake him. Crow seemed to sense this: he stiffened his scaly black legs, rolled his black eyes, opened his hooked beak and moaned.

‘If you’re going for pitiful,’ she said, adjusting her hat where the wind had threatened to take it, ‘you don’t have to try so hard.’

‘I could have died!’ Crow whined, not entirely successfully keeping the offence out of his voice. ‘Doesn’t that mean anything to you?’

‘I’ve told you enough times,’ Aloysia said, ‘if they’d wanted to kill you, they had plenty of chance before I found you. And if you’re really that scared of cockatrices, I don’t know why you insist on going in their coop.’

The coop! she thought, and felt the panic rise in her throat. She turned and started tramping back along the dirt path in the direction of the building, glad of her stumpy, clunky brown-leather boots on the uneven ground, but resolving to hide them among the compost sacks and the pails in the entryway when she got home.

As a witch, she wasn’t technically allowed to charge for her services – witches help – so as payment for her magicobotanical spells, she accepted everything from crusty rolls and pats of butter to strings for the violin she’d never own. On the rare occasion she took her cart into town, she respectably exchanged these with other magical folk for various good, sensible witching essentials like cauldron polish or wand rebalancing.

About the only job she could do that paid in gold was letting her cockatrices brood on the occasional dragon egg, since several species could only be hatched this way, and their natural inclination to protect hoards of treasure made them excellent security systems. ‘I have to go in there if you refuse to get me glade mice,’ Crow argued, flapping awkwardly along beside her. He’d clearly hurt

– Я ж міг загинути! – скиглив Ворон, не надто вправно приховуючи образу. – Хіба тобі це зовсім нічого не означає?

– Я тобі вже сто разів казала, – спокійно відповіла Алоїзія, – якби вони справді хотіли тебе вбити, у них було вдосталь нагод до того, як я тебе знайшла. І якщо ти так боїшся кокатрисів, то я не розумію, навіщо ти знову й знову лізеш у їхній курник.

Курник! Майнула думка, й у горлі одразу підкотився клубок паніки.

Вона різко розвернулася й рушила назад стежкою у бік будівлі, вдячна за свої короткі, важкі черевики з коричневої шкіри, які впевнено тримали її на нерівній землі. Водночас вона твердо надумала, щойно повернеться додому, сховати їх поміж мішками з компостом і відрами у сінях.

Як відьма, Алоїзія формально не мала права брати платню за свої послуги, адже “відьми допомагають”. Тож як оплату за свої магіоботанічні чари вона приймала все: від засохлих булочок і грудочок масла до струн для скрипки, якої в неї ніколи не буде. У ті рідкісні дні, коли вона вирушала з візком до містечка, вона поважно вимінювала ці дрібниці в інших чарівників на практичні відьомські необхідності – на кшталт поліру для казанів чи балансування паличок.

Майже єдиною справою, що справді оплачувалася золотом, було дозволяти їй кокатрисам висиджувати зрідка драконячі яйця: деякі види могли вилуплюватися лише так. А їхня вроджена схильність охороняти скарби робила кокатрисів ідеальною, майже бездоганною системою безпеки.

– Мені доводиться лізти туди, якщо ти відмовляєшся діставати мені лісових мишок, – бурчав Ворон, незграбно тріпочучи поруч із нею. Падіння він явно не пережив без наслідків – десь там, де ліве крило сходилося із корпусом. Алоїзія занотувала собі подумки оглянути його, щойно впорається з курятником кокатрисів.

– Я вже всіх у великій stodolі з’їв! Ну... тих, кого корівки не розчавили. «Корівки» були низенькі, кремезні, гірські корови – майже Алоїзії по груди – що давали густе, жовтувате молоко зі смаком майже як крем-брюле. А ще воно чудово помагало від висипів.

himself in the fall, around where his left wing met his body; Aloysia made a mental note to check him over after she was done at the coop. 'I've eaten all the ones in the big barn. Well, all the ones the coos didn't flatten.'

The coos were a squat, fat little mountain cow that stood almost as high as Aloysia's chest, and gave a creamy yellow milk with a taste like *crème brûlée*. It was also good for rashes.

As Aloysia reached a fork in the path, Crow flew suddenly around in a small circle; he threw her a pained-yet-smug look in an attempt to pass this off as intentional. Another circle followed.

She sighed, rolled her eyes and, before he could reach the ground, put out her hands, scooped him up and restored him to his rightful place on her shoulder.

'Make up your mind,' she said, in a long-suffering way, as they bent their heads reflexively to touch each other's in proper greeting, before setting off again. 'You're either a wild bird, out there catching your own glade mice, or you're a pet who sleeps in a nice warm cottage and occasionally shares my teacakes. Which is it?' Crow tilted his head thoughtfully – blinked – tilted it back.

'I reject the premise.'

By now they'd reached the cockatrice coop, though they'd both heard them long before they got here. Born from a snake's egg hatched by a chicken, the cockatrice is commonly described by non-magical people as being something like the demon offspring of a serpent and a rooster, since both males and females feature the long, frilled tail of the former, and the legs, head, wings, forebody and – importantly – throat of the latter. The sound coming from the coop, then, was something like twenty slightly strangled cockerels heralding the morning – all day, every day, without so much as a pause for breath – punctuated by occasional hissing.

There was a reason Aloysia's forebears had built the cockatrice coop on the farthest edge of their property.

Коли дорога розгалужувалася навпіл, Ворон раптом шмигнув убік і описав криве коло. Потім – ще одне. І кинув на Алоїзію вираз «так-і-задумано», хоч насправді просто втрачав рівновагу.

Алоїзія втомлено зітхнула, закотила очі й, поки той знову не гепнувся, підхопила його на льоту, вмовивши на його звичному місці – на своєму плечі.

– Визначайся вже, – сказала вона з терплячим, трохи втомленим зітханням, коли вони машинально схилили голови, легко торкнувшись чолами на знак чемного вітання, а тоді знову рушили далі. – Ти або дикий птах, що сам добуває собі лісових мишок, або домашня пташина, яка спить у теплій хатинці й час від часу ділиться зі мною тістечками до чаю. То хто ти?

Ворон нахилив голову... моргнув... нахилив у протилежний бік.

– Я не приймаю умови задачі.

До цього моменту вони вже дійшли до курятника кокатрисів, хоча почули їх значно раніше. Народжений із зміїного яйця, висидженого куркою, кокатрис неагітними людьми традиційно описується як дитя недоброго союзу між півнем і змією: хвіст у всіх – довгий, фрильчастий, зміїний; голова, лапи, крила й передня частина тіла – цілком півнячі. А головне – горлянка. Тому звук із курятника нагадував хор із двох десятків придушених півнів, які надриваються, щоб сповістити світанок – цілий день, щодня, без жодної паузи. І час від часу між тим прослизало шипіння.

Було цілком зрозуміло, чому предки Алоїзії поставили той курятник на найдальшому краю всього обійстя.

– Ти б лишила ті двері відчиненими! Хай би повилазили в ліс – і їх би там з'їли хтось! – перекикуючи какофонію, заволав Ворон. – Я тобі клянусь, оте жирне пухнасте чудовисько точно б мене придушило, якби ти мене не витягла!

Алоїзія лише похитала головою, усміхнувшись. Цю історію Ворон розповідав відколи вона знайшла його ще пташенням – тієї ж весняної пори, просто в кокатрисовому загоні. Та коли йшлося про кокатрисів, хвилюватися варто було зовсім не через те, що в них позаду, – небезпека

‘You should leave the door to that thing open! Let them wander into the woods and get eaten!’ Crow yelled above the din. ‘I’m telling you, that fat, fluffy one would have smothered me underneath it if you hadn’t got me out!’

Aloysia shook her head in amusement. This had been Crow’s story ever since she’d found him, as a fledgling, in the coop that same springtime. But when it came to cockatrices, it was rarely their behinds you had to worry about – it was the eyes. The ancestral cockatrice could have killed you with a look, and even now, a stare from their domesticated descendants could render a non-magical person unconscious, and leave a magical one feeling as though they’d had a regrettably heavy night on the strawberry wine. Which was why Aloysia always came prepared.

‘Well, maybe just try to remember you owe me your life the next time you’re complaining about the snacks!’ she teased.

She was already loosening the cords of a red-velvet pouch on her toolbelt, and removing two misshapen, honey-coloured balls, each smaller than her own thumbprint; they shimmered in the golden light. She squashed each one between thumb and forefinger until it was a narrow, rounded cone, then stuffed it into an ear. The sounds of hissing and squawking were immediately dulled, like she was hearing them from underwater.

Thank goodness for that.

Crow took off from Aloysia’s shoulder and perched a little way off, on a low branch of one of the bright-orange trees that marked the edge of Papplewick land.

As he flew, Aloysia slipped on her next protective item from her toolbelt: ornate, silver-rimmed spectacles with mirrored lenses that shone like oil, and reflected powerful biological magic – her circumspecs. Finally, from her hip, she detached a pair of thick, flaking gloves, covered all over in something rough, and mottled white-and-yellow.

Dragon hide.

крилася в очах. Колись прадавній кокатрис міг убити одним лише поглядом, а й тепер погляд їхніх одомашнених нащадків легко міг звалити звичайну людину з ніг, а чарівника – залишити з відчуттям, ніби вона перебрала полуничного вина після вкрай невдалої ночі. Саме тому Алоїзія завжди приходила підготовленою.

– Ну, то, може, наступного разу, як нарікатимеш на перекуси, згадаєш, що взагалі-то завдячуєш мені своїм життям! – піддразнила вона.

Вона вже розв’язувала шнурки червоно-оксамитового мішечка на поясі з інструментами й витягла звідти дві дещо кострубаті, медово-золотаві кульки – кожна менша за відбиток її великого пальця. У променях сонця вони ледь мерехтіли. Алоїзія стиснула кожну між великим і вказівним пальцями, поки ті не перетворилися на вузькі, заокруглені конусики, й заткнула ними вуха. Шипіння та клекіт одразу притлумилися – наче вона слухала все це крізь товщу води.

І добре, що так.

Ворон зірвався з плеча Алоїзії й перелетів трохи далі, всівшись на низьку гілку одного з яскраво-помаранчевих дерев, що позначали край земель Пеплвік.

Поки він злітав, Алоїзія дістала з пояса наступний елемент захисту: химерні окуляри в сріблястій оправі з дзеркальними лінзами, що переливалися, мов нафтові розводи, й відбивали потужну біологічну магію – її спектрогляди. А тоді, з самого стегна, вона зняла пару грубих, потрісканих рукавиць, суціль укритих шорстким, плямистим біло-жовтим нальотом.

Драконяча шкіра.

Вона натягла рукавиці, підійшла до загону, зняла з гачка на зовнішній стіні бляшане відерце з сушеними кониками – і рушила всередину.

Виведений здебільшого заради свого пір’я (надзвичайно потужного магічного інгредієнта – цілого, подрібненого або ж видобутого у вигляді есенції), нині колись величний, майже легендарний кокатрис перетворився на не більше ніж сварливу пухнасту кульку.

Коли згряя обліпила її з усіх боків, очі Алоїзії за спектроглядами захищало від різкого, їдкого смороду посліду. Вона кліпнула, підвела

She pulled these on, crossed to the coop, took a tin bucket of dried grasshoppers from a hook on the outside wall and headed inside. Having been bred mainly for their feathers (a potent magical ingredient whether whole, powdered or drained for essence), these days, the once majestic, near-legendary cockatrice was little more than a truculent puffball.

As the flock swarmed around her, her eyes behind the circumspex watered at the smell of their droppings – sharp, and acrid – but blinked and darted above their heads, squinting through the smoky lenses for any signs of a newly hatched drakeling: scorch marks on the flagstone floor; claw gouges in the wooden posts; piles of hay, newly blazing (oh, please, no!).

Cursing herself for letting the Prattling Pumpkins delay her afternoon rounds, Aloysia emptied the bucket of grasshoppers at her feet, extracted herself from the huddle of keen beaks and ruffling feathers and hurried over to where she'd left the newest egg: in a nest of *Urtica ignis*. The favourite food of several dragon species, the nettle had a useful tendency to turn alarmingly yellow, spotted with red, as dragon eggs approached hatching: the thinning of the leathery shell allowed contact with the drakeling's pheromones, to which the magical plant responded by appearing poisonous.

The brooding cockatrice had shown a level of loyalty typical to cockatrices, and vacated the nest the second she spied the grasshoppers, so it was easy for Aloysia to see that she had been lucky this time: the egg remained whole, the nettle green.

Late afternoon was spent as it always was, in the shop: a cool, shady stone room off the kitchen, where Aloysia sat, as she always did, on the same stool smoothed by generations of Papplewick posteriors. Here prior orders were filled, new ones taken and messenger birds welcomed and sent away with missives to their owners, directing them to collect their pumpkins – and their spells, after a couple of hours' work in the greenhouse – at the Harvest Fair in two days' time.

погляд вище їхніх голів і, примружуючись крізь затемнені лінзи, заходилася вишукувати бодай якісь ознаки щойно вилупленого дракончика: сліди обпалу на кам'яній підлозі, борозни від кігтів на дерев'яних стовпах, купи сіна, що раптом зайнялися вогнем (ні, тільки не це!).

Проклинаючи себе за те, що Балакучі Гарбузи затримали її післяобідній обхід, Алоїзія висипала відро коників собі під ноги, вирвалася з тісного кола жадібних дзьобів і тріпотливого пір'я та поспіхом рушила туди, де залишила останнє яйце – до гнізда з *Urtica ignis*. Улюблена пожива кількох видів драконів, ця кропива мала одну надзвичайно корисну властивість: коли яйце наближалось до вилуплення, вона тривожно жовтіла, вкривалася червоними плямами. Тоншання шкірястої шкаралупи дозволяло феромонам дракончика проникати назовні – і магічна рослина відповідала на це, набуваючи вигляду отруйної. Кокатриса, що висиджувала яйце, повелася з вірністю, цілком типовою для свого роду: щойно вона помітила коників, то миттю звільнила гніздо. Тож Алоїзії було легко переконатися, що цього разу їй пощастило – яйце лишалося цілим, а кропива зеленою.

Пізній післяобідок, як і завжди, минув у крамниці: прохолодній, затіненій кам'яній кімнатці поруч із кухнею. Там Алоїзія, за звичкою, сиділа на тому самому стільчику, відполірованому сідницями декількох поколінь Пеплвік. Тут виконували попередні замовлення, приймали нові, а також зустрічали й відпускали кур'єрських птахів, відправляючи з ними послання власникам – із нагадуванням забрати свої гарбузи (а разом із ними й чари, після кількох годин роботи в теплиці) на Ярмарку Жнив, що мав відбутися за два дні.

Здебільшого це були цілком звичні справи: місіс Жимолостина обмінювала невеликий м'ясний пиріг на черговий екстракт лоскотливого зілля для лікування паруючої сінної лихоманки у свого сина; міс Гулаті з приманкової крамниці нижче за течією міняла банку черв'яків (які все ще ворушилися, на велику радість Ворона) на мазь “Бавовняна роса” для своїх сухих рук, і ще кілька замовлень у тому ж дусі.

For the most part, they were the usual sorts of things: Mrs Honeysuckle exchanging a small meat pie for another extract of tickler's bind for her son's Hovering Hay Fever; Miss Gulati at the bait shop downriver trading a jar of worms (still wriggling, to Crow's delight) for an ointment of Raining Cotton for her dry hands, and several other orders in the same vein.

The one unexpected pleasure – a thing that caused Aloysia's heart to pound – came in the form of a letter from Mr Kingyosō, proprietor of Highly Drammable, the familiar-shop in Tangleroot town. The bottom-right corner of the parchment had been burned away.

Dear Witch Papplewick,

I hope you are having a pleasant autumn season thus far, and that you are in the best of health.

HELP!!!

Cat dragons have emptied the store of dragon-nip!!! They are running WILD!!!! Remedy required WITH URGENCY!!!!

In exchange for your discretion, I propose 1x appointment at my shop at your earliest convenience.

I look forward to your kind assistance and wish all the best to you and your beautiful farm, shop and home.

Yours faithfully,

Mr R. Kingyosō

P.S.: RETURN PACKAGING ENCLOSED!!!

Aloysia immediately suspected her services might not have been chosen because of her familiarity with the plant at hand, or even her skill and swiftness in identifying its opposite. More likely, Mr Kingyosō had called on her simply because, at more than twenty-five years older than the age at which most magic-users found and magically bonded with their cat-dragon familiars, Aloysia had still failed to do so. Mr Kingyosō's reputation, therefore, was put at no risk by admitting fault to someone who wasn't actually a trading customer.

Єдина несподівана приємність – те, що змушувало серце Алоїзії калатати – прийшла у вигляді листа від містера Кінгосо, власника крамниці «Вогнебезпечно» у містечку Плутокоренів. Нижній правий кут пергаменту був обгорілим.

Шановна відьмо Пеплвік!

Сподіваюся, ваша осінь поки що минає приємно, і ви перебуваєте у чудовому здоров'ї.

РЯТУЙТЕ!!!

Котодраconi спустошили запаси драконячої м'яти!!! Вони

ШАЛЕНІЮТЬ!!!! ТЕРМІНОВО потрібен засіб!!!!

В обмін на вашу конфіденційність, пропоную візит (1 од.) до моєї крамниці за першої ж нагоди.

З нетерпінням чекаю на вашу ласкаву допомогу й бажаю усіляких гараздів вам, а також вашому чудовому господарству, крамниці та дому.

Щиро ваш,

Містер Р. Кінгосо

P.S.: ПОРОЖНІЙ КОНВЕРТ ДОДАЄТЬСЯ!!!

Алоїзія одразу запідозрила, що її послуги знадобилися зовсім не через її обізнаність із цією рослиною, і навіть не через її вправність у швидкому пошуку протиотрути. Швидше за все, містер Кінгосо звернувся до неї просто тому, що Алоїзія вже на понад двадцять п'ять років переросла той вік, коли більшість чарівників знаходять своїх котодраконів і встановлюють із ними магичний зв'язок, – а їй це досі так і не вдалося. Отже, репутації містера Кінгосо нічого не загрожувало, якщо він визнає свою провину перед особою, яка насправді навіть не була його клієнткою.

Або, принаймні, поки що ні.

Хай там як, ніщо не могло затьмарити радісного збудження Алоїзії від перспективи нарешті забрати додому власного котодракона. Стискаючи паличку, вона скерувала срібний секатор, щоб той із магичною прудкістю зрізав багрянні, наче у верби, котики «мурчина печаль» з маленького кущика у крамниці.

Or at least not yet.

Whatever the reason, it couldn't dampen Aloysia's excitement at the prospect of finally bringing home her own cat dragon. Wand in hand, she directed her silver secateurs to magically clip the scarlet catkins of grimalkins' sorrow from the little bush in the shop with alacrity.

Since Mr Kingyosō's bedraggled messenger pigeon seemed in no hurry to return to a home filled with marauding half-cat half-dragons, Aloysia even promised Crow Mrs Honeysuckle's entire pie if he delivered the package into town straightaway, along with Aloysia's note informing the familiar-shopkeeper that she'd keep her appointment the next day, as soon as the doors opened.

Crow was a wonderful, irreplaceable companion, she thought, as she watched him disappear over the horizon, but the bond between witch and cat dragon was said to be incomparable.

Aloysia had spent most of her life wishing she knew how it felt.

Chapter 2

Pancakes.

They were always the first thing Aloysia thought of whenever she stepped into Mr Kingyosō's shop. For other magic-users, the smell was so normal, so familiar, that they soon stopped noticing it altogether, but not being around infant cat dragons – or, to give the youngsters their proper name, dramalkittens – every day, the maple-syrup scent of their coats had wafted around Aloysia, putting her in mind of great, warm buttermilk stacks, before the brass bell over the door had finished jingling.

She closed her eyes, breathed it in.

Better make the most of it, she told herself, a little giddily, before I get used to it too!

Something in her chest burnt fierce and bright with anticipation.

Aloysia opened her eyes and they fell on Mr Kingyosō himself. The non-magical man was thought of fondly by most of the magical people in Tangleroot, as a stalwart of the valley, and the person who

Оскільки скуйовджений поштовий голуб містера Кінґосо, схоже, аж ніяк не квапився повертатися до домівки, переповненої свавільними котодраконами, Алоїзія навіть пообіцяла Ворону цілісінський пиріг місіс Жимолостини. Але за однієї умови: якщо він негайно доставить пакунок у місто – разом із запискою для власника крамниці про те, що вона прийде на домовлену зустріч завтра, щойно відчиняться двері.

Ворон – чудовий, незамінний супутник, – подумала вона, спостерігаючи, як він зникає за обрієм. Та все ж подейкували, що зв'язок між відьмою та котодраконом – річ ні з чим не зрівнянна.

Алоїзія провела більшу частину свого життя, мріючи дізнатися, яке ж це відчуття.

Розділ 2

Оладки.

Саме про них Алоїзія думала найперше, щойно переступала поріг крамниці містера Кінґосо. Для інших чарівників цей запах був настільки звичним, настільки буденним, що вони швидко переставали його помічати. Та оскільки Алоїзія не була серед немовлят котодраконів – або, якщо називати малечу їхнім правильним ім'ям, дракошенят, – аромат кленового сиропу від їхнього хутра встигав огорнути її, навіюючи марення про велетенські теплі стоси оладок, ще до того, як латунний дзвоник над дверима припиняв дзеленчати. Вона заплющила очі й глибоко вдихнула.

«Краще насолодитися цим сповна», – сказала вона собі з радісним запамороченням, – «поки я теж до цього не звикла!»

Щось у її грудях палало нестримно і яскраво від передчуття.

Алоїзія розплющила очі, і її погляд упав на самого містера Кінґосо.

Цього чоловіка, що не мав магічного дару, згадувала з теплою більшість чарівників Плутокореня: як надійну опору долини і як людину, що привела улюблених фамільярів – котодраконів – у їхні життя, коли їм було всього по вісім років.

Споглядання того, наскільки він змінився з часу їхньої останньої зустрічі, змусило Алоїзію гостро відчувати, скільки ж років, певно, промайнуло. Колись щуплий, тепер він став округлим і рум'яним; від

had brought their beloved cat-dragon familiar into their lives at just eight years old.

Taking in how much he'd changed since the last time she'd seen him brought it painfully home to Aloysia just how many years it must have been. The once slight man was now round, and rubicund; just a few thin, age-whitened strands remained of his dark hair, plastered across his otherwise bald pate. His trademark green-and-gold jacquard waistcoat was a size or two too small, and the mother-of-pearl buttons strained against his white shirt. These and his breeches were strewn all over with cat-dragon hairs, in all manner of colours, and Aloysia could see the occasional thin scratch or singed hair running along his thick arms.

Mr Kingyosō turned to Aloysia and spread his arms as wide as his smile.

'Witch Papplewick! Welcome, welcome!' he cried, crossing the room more quickly than Aloysia had thought possible, and planting his hands on her shoulders, so close she could smell his – mercifully garden-mint – breath. As quickly as he'd approached, he dropped back and rocked on his heels, his face suddenly overcome with remorse. 'I beg your forgiveness. A witch such as yourself – of your calibre – after what you did for me – for my shop—!' Aloysia eyed a long crack along one side of the grandfather clock in the corner, which seemed to have been optimistically scrubbed at with several walnuts. 'Well,' he said, 'I daresay that's exactly what has stood in our way all this time!' He raised a quill in his hand with a flourish. 'I didn't see it – didn't see you for all your now-very-obvious talents!'

Aloysia felt her cheeks heat, half with embarrassment and half hope.

What was he saying? Had he solved her familiar problem – really solved it – after all these years?

Was today the day?

'And now that I have,' he went on, 'how can we fail?'

Його темної шевелюри лишилося тільки кілька тонких, вибілених віком пасом, прилизаних упоперек майже голої лисини. Його незмінна зелено-золота жакардова камізьелька була на розмір чи два замалою, і перламутрові гудзики натужно напиналися на білій сорочці. І вона, і його бриджі були густо вкриті шерстю котодраконів усіх можливих мастей, а на товстих руках Алоїзія помітила поодинокі тонкі подряпини та обпалені волосинки.

Містер Кінґосо повернувся до Алоїзії й розвів руки так само широко, як і свою усмішку.

– Відьмо Пеплвік! Ласкаво просимо, вітаю! – вигукнув він, перетинаючи кімнату швидше, ніж Алоїзія вважала за можливе, і міцно поклавши руки їй на плечі – так близько, що вона відчула його подих, який, на щастя, тхнув садовою м'ятою. Так само швидко, як і підійшов, він відсахнувся й загойдався на п'ятах; його обличчя раптом сповнилося каяття. – Благаю, пробачте мені. Така відьма, як ви – вашого калібру – після того, що ви зробили для мене... для моєї крамниці!..

Алоїзія скоса глипнула на довгу тріщину збоку на підлоговому годиннику в кутку, яку, здається, оптимістично натирали кількома волоськими горіхами.

– Ну що ж, – промовив він, – наслідуюся сказати: саме це й стояло нам на заваді весь цей час! Він театральним жестом підняв угору перо. – Я не бачив цього – не розгледів вас попри всі ваші, тепер такі очевидні, таланти!

Алоїзія відчула, як запалали її щоки – порівну від збентеження і від надії. Про що це він? Невже він розв'язав її проблему з фамільяром – справді розв'язав – після стількох років?

Невже цей день настав?

– І тепер, коли я нарешті це бачу, – провадив він далі, – хіба можемо ми зазнати невдачі?

Алоїзія напружилася від цього запитання й відчайдушно намагалася не перелічувати всіх можливих варіантів.

– Рябий?.. – пробурмотів містер Кінґосо за мить, задумливо походжаючи торговим залом – заставленою, нерівною кімнатою, в якій

Aloysia tensed at the question, and tried fervently not to recount the ways.

‘Piebald...?’ Mr Kingyosō muttered, moments later, as he paced thoughtfully around the shop floor: a busy, uneven room lined with square shelves, soft, oval cat-dragon beds in patterned fabrics, and complicated, tree-like wooden scratching posts that stretched from floor to ceiling. Young cat dragons mewled, stretched and rolled on almost every surface.

Aloysia, sat now on the red-leather-backed wooden chair that had been brought out from behind the counter, nursed a cup of sweet tea – the nonmagical answer to all ills – as she watched him work. She held the cup a little way off the saucer at all times, to prevent rattling.

A small girl struggled past her, towards the back room, with a cat dragon in her arms. This was Ryūka, Mr Kingyosō’s daughter. Since the creature was almost as long as Ryūka was tall, she’d pointed its firebreathing end perspicaciously away from herself, wrapped her arms around each other and hauled it up from under its forelegs, so its bottom dragged on the ground.

Even though this particularly rambunctious cat dragon had been labelled a menace, and was belching small puffs of white smoke as it went, Aloysia couldn’t help finding it – like every other cat dragon she laid eyes on around the room – adorable.

The familiars all shared the same basic physiology, having the forked tongues and wings of dragons, in all manner of lengths, spans and shapes; some even had two sets, while one had a pair too tiny to be anything other than ornamental. Their snouts – some reptilian, some cat-like – ranged from round to pointed and even flat, giving them a look as if they’d once run very fast into something very stubborn.

Their ears and tails were feline, but their eyes varied: some had the round pupils of a lizard, others the vertical slits of a cat or serpent. And they were all covered from head to toe in fur akin in length to

рясніли квадратні полиці, м’які овальні лежачки з візерунчастих тканин та мудровані дерев’яні дряпалки, схожі на дерева, що сягали від підлоги до самої стелі. Молоді котодраconi понявкували, потягувалися й качалися майже на кожній вільній поверхні.

Алоїзія тепер сиділа на дерев’яному стільці з червоною шкіряною спинкою, який для неї винесли з-за прилавка, і гріла руки чашкою солодкого чаю – цим немагічним засобом від усіх бід, – спостерігаючи за роботою господаря. Вона весь час тримала чашку трохи піднятою над блюдцем, щоб та не дзеленчала.

Повз неї до задньої кімнати, ледве пересуваючи ноги, прочалапала маленька дівчинка з котодраконом на руках. Це була Рюка, донька містера Кінгосо. Оскільки створіння було завдовжки майже з саму дівчинку, вона обачно відвернула його вогнедишний бік від себе, підхопила попід передні лапи, міцно зчепивши руки в замок, і тягла так, що його зад волочився по землі.

І хоча цей напрочуд буйний котодракон уже уславився як справжнє лихо і просто на ходу випускав, наче відригуючи, невеличкі хмарки білого диму, Алоїзія нічого не могла із собою вдіяти: він здавався їй – як, зрештою, і будь-який інший котодракон, на якого падав її погляд у цій кімнаті, – просто чарівним.

Усіх фамільярів поєднувала схожа фізіологія, вони мали роздвоєні язики та драконячі крила найрізноманітнішої довжини, розмаху й форми. Дехто мав навіть по дві пари крил, а в одного вони були такі крихітні, що слугували хіба що для краси. Їхні мордочки – почасти як у рептилій, почасти котячі – різнилися від округлих до загострених і навіть плоских, через що ті виглядали так, ніби колись із розгону врізалися в щось дуже тверде.

Вуха та хвости в них були котячі, проте очі різнилися: одні мали круглі зіниці ящірки, інші – вертикальні щілинки kota чи змії. І всі вони з ніг до голови були вкриті хутром, що за довжиною нагадувало різні породи кішок: від класичного короткого до такого довгого, що аж замітало підлогу. Траплялися візерунки від однотонних і рябих до плямистих і смугастих, а кольори варіювалися від вишуканих чорних і приглушених

some species of cat or other, from classically short to floor-sweeping; fur in patterns from plain and mottled to spotted and striped, and in colours from sophisticated blacks to muted browns and greys, to more reptilian jewel tones: peridot greens, carnelian oranges, lazuli blues and soft, quartz pinks.

I wonder which of you is mine? Aloysia caught herself thinking, and kicked herself reproachfully, as if there was a table in front of her to hide the movement.

‘Maybe ... even ... a Trimtail...?’ Mr Kingyosō put in, as he stretched up to assess a striped specimen, lifting its narrow tail – about half the length of the average cat dragon Aloysia saw prowling around the room – before scribbling a few notes in his black-leather pocketbook. Then, raising his voice: ‘Would that be acceptable to you, Witch Papplewick?’

Distracted by trying not to fawn over a dandelion-yellow – and particularly pint-sized – cat dragon that had just snuggled down onto one of her feet and was now chewing on the end of her bootlace, Aloysia jerked her head up at the sound of her name. She had been so busy trying not to get any more emotionally invested in the idea of finally taking home a familiar after all these years, she had completely forgotten the etiquette.

It was a commonly held belief among many magical families that the cat dragon a magic-user chose – or rather, Aloysia thought, with a twinge, who chose them – was connected to that witch or wizard in a deeply personal way. While there were those who studied the subject, it was still not well understood, and so as usual when knowledge is lacking, myth and speculation had rushed in to fill the void.

There were those who held, as Great-Granny Ethelbah did, that the qualities of a cat dragon were symbolic of qualities in its owner, and that certain physical attributes (pupil shape, fur colour, tongue length and so on) reflected personality traits such as trustworthiness, kindness, generosity – and their inverses.

брунатних та сірих до більш «рептильних» відтінків самоцвітів: хризолітово-зелених, сердоліково-помаранчевих, лазуритово-синіх та ніжно-рожевих, наче кварц.

«Цікаво, котрий із вас – мій?» – спіймала себе на думці Алоїзія і докірливо копнула сама себе, наче перед нею стояв стіл, здатний приховати цей рух.

– Можливо... навіть... Куцохвіст?.. – вставив містер Кінг'осо, потягнувшись угору, щоб оцінити смугастий екземпляр, і підняв його тонкий хвіст – десь удвічі коротший, ніж у звичайного котодракона, яких Алоїзія бачила в цій кімнаті, – перш ніж черкнути кілька нотаток у своєму чорному шкіряному записнику. А тоді, підвищивши голос:

– Чи влаштує це вас, відьмо Пеплвік?

Алоїзія, намагаючись не милуватися кульбабово-жовтим – і геть крихітним – котодраконом, що саме вмовстився їй на ногу й заходився жувати кінчик шнурівки, різко скинула голову, почувши своє ім'я. Вона була настільки зосереджена на тому, щоб завчасно емоційно не прив'язуватися до думки, що через стільки років нарешті забере додому фамільяра, що зовсім забула про етикет.

Серед багатьох магічних родин панувало повір'я, що котодракон, якого обирав маг – або ж, подумала Алоїзія з болісним щемом, який обирав його, – був пов'язаний із цією відьмою чи чаклуном глибоко особистими узами. Хоч дехто й досліджував це питання, воно досі залишалося маловивченим, тож, як це зазвичай буває за браку знань, цю прогалину швидко заповнили міфи та домисли.

Були й ті, хто вважав – як-от прабабця Етельба, – що якості котодракона символізують якості його господаря, і що певні фізичні ознаки (форма зіниць, колір хутра, довжина язика тощо) віддзеркалюють такі риси характеру, як надійність, доброта, щедрість, – а також їхні протилежності.

Інші ж вірили, що ці якості котодраконів, разом із додатковими аспектами, як-от рідкісність візерунка на хутрі, відтінок полум'я та певні поведінкові дивацтва, віддзеркалюють не характер, а долю відьми чи чаклуна. Так, золоте й срібне хутро з незвичним мерехтінням віщувало

Others believed these cat-dragon qualities, along with additional aspects such as the rarity of the coat pattern, hue of the flame and certain behavioural quirks, reflected not the personality but the destiny of a witch or wizard: gold and silver coats with uncommon shimmer indicated wealth, while a rare, hairless cat dragon was a warning of a life cut short.

It was polite, then, given these cultural associations, for Mr Kingyosō to give his customers privacy during these consultations, and to gently request to be permitted to put forward any cat dragon that possessed a quality that could cause controversy.

Aloysia wondered briefly if there was a respectful way to say that, at this point, she'd happily accept one with three heads.

'No, no!' Mr Kingyosō blurted before she could reply, and he snatched the page from his pocketbook, screwed it up and tossed it over his shoulder. 'Listen to yourself, man!' he reprimanded himself enthusiastically. 'What am I suggesting?'

Aloysia set down her teacup on the desk behind her, and tried to adjust her posture, to make herself as comfortable as possible for a prospective familiar. For his part, Mr Kingyosō bustled off back among the cat dragons, and began lifting them down from shelves and scratching posts, variously arranging them about his shoulders, arms – even his head – until he finally made his way back over to her, looking exactly like a city statue come to life, and perched upon by some highly unorthodox pigeons.

'My dear witch,' he said, with an unfamiliar deference that made her blush harder than ever. He held out a forearm to which clung, by both full sets of front claws, a lilac-coloured dramalkitten. 'This Single-Fanged, Curl-Tongued Quadwing is most pleased to make your acquaintance. CUSHION!'

This last to Ryūka, who appeared with said item and placed it in Aloysia's lap, before her father allowed the cat dragon to drop onto it.

багатство, тоді як рідкісний безшерстий котодракон слугував застереженням про короткий вік.

Тож, зважаючи на ці повір'я, правилом хорошого тону для містера Кінгосо було залишати клієнтів наодинці під час таких оглядин, а також делікатно запитувати дозволу, перш ніж представити котодракона з ознаками, здатними викликати суперечки.

Алоїзія на мить замислилася, чи існує ввічливий спосіб сказати, що зараз вона б з радістю прийняла навіть триголового.

– Ні-ні! – випалив містер Кінгосо, перш ніж вона встигла відповісти, вирвав сторінку зі свого записника, зім'яв її та жбурнув через плече.

«Ти тільки послухай себе, чоловіче!» – із запалом вичитав він сам себе. – «Що це я таке пропоную?»

Алоїзія відставила чашку з чаєм на стіл позаду себе й спробувала змінити позу, щоб стати якомога зручнішою для майбутнього фамільяра. Тим часом містер Кінгосо поквапився назад до котодраконів і заходився знімати їх із полиць та дряпалок, розсаджуючи у себе на плечах, руках – і навіть на голові, – аж поки нарешті не повернувся до неї, виглядаючи точнісінько як ожилый міський пам'ятник, обліплений вельми чудернацькими голубами.

– Моя люба відьмо, – промовив він із незвичною шанобливістю, що змусила її зашарітися ще дужче. Він простягнув передпліччя, в яке обома наборами передніх пазурів вчепилося бузкове дракошеня. – Цей одноіклистий закрученоязыкий чотирикрил надзвичайно радий з вами познайомитися. ПОДУШКА!

Цей вигук адресувався Рюці, яка з'явилася зі згаданим предметом і поклала його Алоїзії на коліна, перш ніж батько дозволив котодракону опуститися зверху.

Фамільяр одразу виявив цікавість: він вдивлявся в Алоїзію, схиляючи голову з боку на бік, а тоді звівся на задні лапи й уперся передніми їй у груди. У неї аж підборіддя затремтіло від такої краси, а довгий рожевий роздвоєний язик створіння розгорнувся, щоб її лизнути, – та саме цієї миті містер Кінгосо гаркнув відмову, і котодракона як вітром здуло.

The familiar took an immediate interest, gazing up at Aloysia and cocking its head from side to side, before getting up on its hindlegs and pressing its front paws against her chest. Her chin wobbled at its beauty, and its long, pink forked tongue unfurled to lick her just as Mr Kingyosō barked a refusal, and the cat dragon was swept away.

The two on his shoulders met the same fate, one of them barely grazing the cushion before he cried out, 'Pah! Ridiculous!' and replaced it with the fourth: a 'Velvet-Pawed, Pin-Clawed Longhair' who purred insistently at Aloysia.

She knew what Mr Kingyosō was waiting for, of course – over the years, she'd done this dance a dozen times. It was the reason Ryūka was now fidgeting gently beside him, elbows out, with a small, reddish-brown tortoiseshell brush held tight in both hands.

The Flickering, as it was called when magic-user and cat dragon first connected – the most important stage, before three uninterrupted days together sealed their lifelong Bond – involved three immutable steps. First, the familiar must be allowed to assess its prospect by whatever means it deemed appropriate. Second, trust was indicated by the creature rolling onto its back to show its stomach, tail lowered and all four limbs slack; at this point it was acceptable for the witch or wizard to stroke or otherwise fuss the bared belly. Third and finally, should this prove acceptable, the cat dragon would right itself, the ritual brush would be passed, and the magicuser would use it to stroke the cat dragon from the top of the head to the tip of the tail.

This much Aloysia understood, though she had never made it even as far as the second stage. But here was where it became purely theoretical to her: 'a successful match,' the books said, 'will reveal itself when the breeze becomes lightning.'

Even as an eight-year-old she'd known this had to be a metaphor; or else, she'd reasoned, Mr Kingyosō's shop would have required a lot more mops.

Тих двох, що сиділи в нього на плечах, спіткала та сама доля: один із них ледь встиг торкнутися подушки, як містер Кінгосо вигукнув: – Пфе! Нісенітниця! – і замінив його четвертим: «оксамитоволапим голкокігтим довгошерстом», що наполегливо замуркотів до Алоїзії. Звісно, вона знала, на що чекає містер Кінгосо, – за ці роки вона грала в цю гру уже добрий десяток разів. Саме тому Рюка зараз злегка вовтузилася поруч із ним, відставивши лікті й міцно стискаючи в обох руках маленьку рудувато-коричневу черепахову щітку. «Мерехтіння» – так називали першу зустріч мага й котодракона – найважливіший етап, перш ніж три дні безперервного спілкування скріплювали їхній довічний Зв'язок, – складалося з трьох непорушних кроків. По-перше, фамільяру мали дозволити оцінити свого кандидата будь-яким способом, який той вважатиме за потрібне. По-друге, виявом довіри слугувало те, що створіння перекочувалося на спину, підставляючи живіт, опустивши хвіст і розслабивши всі чотири лапи; у цей момент відьми чи чаклуну дозволялося погладити або в інший спосіб попестити відкрите черевце. По-третє і наостанок: якщо це приймалося прихильно, котодракон перевертався назад, магові передавали ритуальну щітку, і він мусив провести нею по тілу тварини від маківки до кінчика хвоста.

Усе це Алоїзія розуміла, хоча ще жодного разу не доходила навіть до другого етапу. Та саме тут для неї починалася суцільна теорія: «вдалий союз, – стверджували книги, – явить себе, коли вітерець обернеться грозою».

Ще восьмирічною дівчинкою вона збагнула, що це мусить бути метафора; бо інакше, міркувала вона, містерові Кінгосо знадобилося б куди більше швабр.

Вона інстинктивно зиркнула на бічні двері – восьмирічна дівчинка в ній, схоже, досі кортіла пересвідчитися, який саме в містера Кінгосо інвентар для прибирання, – аж тут Рюка пискнула. Алоїзія рвучко озирнулася на малу й побачила, що в тієї округлилися очі, а ніжки аж тупцяли на місці від захвату. Алоїзія простежила за її поглядом і

She'd glanced instinctively over at the side door – the eight-year-old part of her apparently still keen to make certain about the nature of Mr Kingyosō's cleaning supplies – when Ryūka squeaked.

Aloysia looked quickly back at the girl and saw that her eyes were wide, her little feet running on the spot with excitement. Aloysia followed her gaze to the cat dragon in her lap – which had rolled onto its back.

Chapter 3

Aloysia's skin prickled; the hairs stood up on the back of her neck and arms, as if each was lifting its head to watch.

When the breeze becomes lightning...

It was a feeling like a cold chill, yet with the crackling zap and tingle of removing a thick woollen scarf.

She stared down at the cat dragon in her lap.

It had been a long time since she'd allowed herself to daydream about what her familiar might be like – she'd all but given up on having one at all – so it was with a wave of awe that she looked down at the one sprawled on the cushion in her lap, limbs splayed and paws flapping.

Finally...

She lowered her hand gently, hesitantly, through the fluff of its fur – soft, but surprisingly light and partable – and onto the warm, unexpectedly solid belly, with its hard little ribs and tiny lumps and bumps. There was even, if the sudden smooth, cool triangles were anything to go by, the occasional vestigial scale.

Perfect imperfections, she thought.

She waggled the little beast affectionately, and its front paws – hard, rubbery pads, with just the tiniest pinpricks of drawn-in claws – closed gently around her fingers.

Somewhere far away, there was the skittering of soles on the stone floor, a skidding sound and a squeak of complaint: Mr Kingyosō was having to hold Ryūka back.

подивилася на котодракона в себе на колінах – той перекинувся на спину.

Розділ 3

Шкіру Алоїзії поколювало; волоски на потилиці й руках настовбурчилися, наче кожен із них підводив голову, щоб подивитися. «Коли вітерець обернеться грозою...»

Це нагадувало раптовий озноб, але з тим самим тріскучим розрядом і поколюванням, наче стягуєш товстий вовняний шарф.

Вона втупила погляд у котодракона на своїх колінах.

Вона вже давно не дозволяла собі мріяти про те, яким міг би бути її фамільяр, – по суті, вона майже втратила надію, що він у неї взагалі колись буде, – тож тепер її накрила хвиля благоговіння, коли вона дивилася на створіння, що розляглося на подушці в неї на колінах, розкинувши кінцівки й помахуючи лапами.

Нарешті...

Вона м'яко, нерішуче занурила руку в пухнасту шерсть – м'яку, але на диво легку, що сама розступалася під пальцями, – і торкнулася теплою, несподівано міцного черевця з його твердими маленькими реберцями, горбиками й нерівностями. Траплялася навіть – судячи з раптових гладких, прохолодних трикутників – поодинокі рудиментарна луска.

«Досконалі недосконалості,» – подумала вона.

Вона лагідно поторсала звірятко, і його передні лапки – з твердими гумовими подушечками, де ледь відчувалися гострі кінчики втягнутих кігтиків, – м'яко обхопили її пальці.

Десь удалині почулося швидко лопотіння підшв по кам'яній підлозі, шурхіт ковзання й обурений писк: містер Кінг'осо змушений був силоміць стримувати Рюку.

І це спало Алоїзії на думку саме тієї миті, коли вона з усмішкою зазірала у величезні очі котодракона з круглими зіницями: ім'я, про яке вона геть забула, хоч і вигадала його ще у вісім років, коли вся аж гула від передчуття свого першого візиту; ім'я, яке вона, мабуть, берегла всі ці роки – ці десятиліття – десь у глибині душі, схованим навіть від самої себе.

It came to Aloysia as she looked, smiling, into the cat dragon's huge, round-pupilled eyes: a name she'd forgotten she'd ever thought of, when she was just eight years old, and abuzz with the anticipation of her first visit; a name she must have held onto for all these years – these decades – somewhere hidden even from herself. 'Hello, Stardancer,' she said, tightening her fingertips in a playful scratch.

Stardancer held her gaze, bent her head low to lick the top of Aloysia's middle knuckle, and then a lot of things happened at once. Stardancer bit down, hard; Aloysia squealed; Ryūka wailed; there was a muffled crash that seemed to come from a different room. A sharp, deep pain bloomed in Aloysia's knuckle, and she jerked instinctively to pull her hand away.

Stardancer held on, dangling from her hand by teeth and – now – claws: Aloysia sucked in air with the shock as the claws scratched at the side of her hand and the base of her thumb.

'Witch Papplewick!' Mr Kingyosō cried, stumbling over himself to get to her.

'Ooh – fire! Fire, Daddy!' cried Ryūka, and Aloysia saw, through the blur of tears, the shopkeeper stop dead in his tracks, twisting on the spot with indecision. A small, pink flame had burst into life and could be seen flickering through the high window in the side door: it must be burning somewhere at the end of the hallway beyond.

'Mr Kingyosō!' shrieked Aloysia, as he fled through the side door to put out the fire, leaving her and Ryūka to stare after him, and back at each other.

'It's okay!' said Ryūka, apparently recovered from the initial shock, and now sounding positively cheerful at the chance to make herself genuinely useful. 'I know what to do!'

Why my wand hand? Aloysia cursed, trying to reach across herself and into the pocket of her dress for said magical instrument. After a brief, infuriating struggle, she managed to fumble her wand out –

– Привіт, Зоретано, – мовила вона, грайливо зігнувши пальці, щоб почухати її. Зоретана не відвела погляду, низько нахилила голову, щоб лизнути кісточку на середньому пальці Алоїзії, – а тоді безліч подій сталося водночас.

Зоретана щосили вкусила руку; Алоїзія зойкнула; Рюка заголосила; пролунав приглушений гуркіт, що, здавалося, долинув з іншої кімнати. У кісточці Алоїзії спалахнув гострий, глибокий біль, і вона інстинктивно смикнула рукою, намагаючись вирватися.

Зоретана не відпускала, звисаючи з руки на зубах і – тепер уже – на кігтях: Алоїзія із сичанням втягнула повітря від шоку, коли кігті дряпнули ребро долоні й основу великого пальця.

– Відьмо Пеплвік! – закричав містер Кінгосо, плутаючись у власних ногах, поки біг до неї.

– Ой, вогонь! Вогонь, татку! – вигукнула Рюка. Алоїзія крізь пелену сліз побачила, як власник крамниці застиг на місці, крутячись туди-сюди від нерішучості. Спалахнув маленький рожевий вогник, і було видно, як він мерехтить крізь високе віконце в бічних дверях: мабуть, горіло десь у кінці коридору.

– Містере Кінгосо! – вереснула Алоїзія, коли той метнувся до бічних дверей гасити полум'я, лишивши їх із Рюкою дивитися йому вслід, а тоді – одна на одну.

– Усе гаразд! – мовила Рюка; вона, схоже, вже оговталася від першого переляку й тепер звучала напрочуд бадьоро, зрадівши нагоді стати справді корисною. – Я знаю, що робити!

«Чому саме ця рука?» – вилаялася Алоїзія, намагаючись дотягнутися навхрест до кишені сукні по згадане магичне знаряддя. Після короткої, але лютої шарпанини їй таки вдалося видобути паличку – та лише для того, щоб здригнутися від болю через нову подряпину й випустити її з металевим брязкотом на підлогу крамниці.

– Тихо, тихо, – лагідно заворкувала Рюка. Алоїзія відчула гарячий подих дівчинки біля самого вуха, коли повернула голову до кишені.

– Рю... – почала вона, повертаючись, щоб пояснити – якомога терплячіше, хоч біль у пальці ставав дедалі гострішим, – що хоч вона й

only to flinch at the pain of another scratch and drop it, with a metallic clatter, onto the familiar-shop floor.

‘There, there,’ Ryūka cooed, softly. Aloysia felt the girl’s hot breath in her ear where she’d turned to look at her pocket.

‘Ryū—’ she began, turning to explain – as patiently as possible when the pain in her finger was sharpening – that while she appreciated the girl’s attempts to calm her, this situation was very different from Ryūka’s parents trying to soothe her at bedtime. But she broke off at the feeling of pressure being released from her knuckle.

Aloysia winced at a final scratch from Stardancer and watched as Ryūka moved the little hand that had been ruffling the cat dragon under the chin down, over its ribcage. This cat dragon was much younger and smaller than the one the girl had hefted out earlier, and she was able to lift it away with one hand on its chest, and one under its rear end.

‘You’ve just got to know where to tickle them!’ she said brightly, and she twisted on tiptoe and dropped the cat dragon gently onto its paws, among the handful of marauders who Aloysia now saw were surrounding them, yowling with interest.

Aloysia drew her feet up onto her seat instinctively, clutching her hand to her chest; it throbbed.

‘Thank you,’ she breathed, looking at the small girl with almost as much awe as she had at the now-hateful cat dragon.

Aloysia found herself one golden letter-opener heavier as she stepped out of Mr Kingyosō’s shop into the mid-morning light. The shopkeeper had refused to take no for an answer, pressing it into her good hand between fervent, seemingly endless apologies as he tried to convince her to let him clean and bind her bad hand in the traditional nonmagical way: with searing rubbing alcohol, strips of gauze and tape.

As she examined her own magical dressing – a discreet ointment that was already getting to work – Aloysia thought wryly that, had

цінує спроби дівчинки її заспокоїти, та ця ситуація геть не схожа на те, як батьки втішають саму Рюку перед сном. Але вона урвала на півслові, відчувши, як тиск на її кісточці послабшав.

Алоїзія скривилася від останньої подряпини, яку лишила Зоретана, і спостерігала, як Рюка перемістила маленьку ручку – якою щойно куйовдила шерсть котодракона під підборіддям – униз, на ребра. Цей котодракон був значно молодшим і меншим за того, якого мала витягла раніше, тож вона змогла легко підняти й забрати його, тримаючи одну долоню на грудях, а іншу підклавши під зад.

– Треба просто знати, де їх лоскотати! – бадьоро заявила вона й, крутнувшись навшпиньки, м’яко опустила котодракона на лапи – просто до жменьки розбишак, які, як тепер помітила Алоїзія, вже обступили їх, зацікавлено нявкаючи.

Алоїзія інстинктивно підібгала ноги на сидіння, притискаючи до грудей руку; та пульсувала від болю.

– Дякую, – видихнула вона, дивлячись на дівчинку майже з таким самим благоговінням, з яким до того дивилася на тепер уже ненависного котодракона.

Коли Алоїзія ступила з крамниці містера Кінгосо у світло пізнього ранку, то вийшла не з порожніми руками, а з одним золотим ножом для листів.

Власник крамниці навідріз відмовився слухати заперечення і втиснув подарунок їй у здорову руку, розсипаючись у палких, здавалося, нескінченних вибаченнях. Водночас він намагався вмовити Алоїзію дозволити йому промити й перев’язати поранену руку традиційним немагічним способом: пекучим спиртом, смужками марлі та пластирем. Роздивляючись власну магічну обробку рани – непримітну мазь, що вже почала діяти, – Алоїзія з іронією подумала: якби містер Кінгосо домігся свого, її рука для палички нагадувала б украй похмурий – та ще й паскудно запакований – подарунок на ніч жнив.

Вона стрепенулася. Не можна гаяти час, побиваючись за тим, що – будьмо відверті – по суті було лише перехваленими домашніми

Mr Kingyosō had his way, her wand-hand would look like a particularly grim – and poorly wrapped – Harvest Night present. She gave herself a little shake. She couldn't be wasting time dwelling on what – let's be honest – were really just glorified pets, when you thought about it. Not when there was so much still to get done back at the farm before the next day's festivities. But even as she thought it, she felt years of quiet resolve crack, and she knew she wasn't fooling herself anymore. Because the truth was a thing she'd spent twenty years trying to keep at bay, whenever she passed a paint-spattered coven of artistic witches creating a beautiful mural in perfect synchronisation, or a group of musical wizards sipping ginger beer and laughing with disbelief as they improvised a melody by wand. The thing she'd shut out when a mudslide that dammed the river had seen every other magical resident in the valley come together to shift the very earth itself. Not only was a magic-user's bond with their cat dragon precious for its own sake, but they were also the only known creature that could create a conduit between magics, combining the strength of witches and wizards who shared a specialism so they could cast the most powerful kinds of spells, spells that required multiple casters at once: collective magic. Witches help. But without her cat dragon, Aloysia's help was forever limited. She sagged, her mind replaying the precious seconds when she'd thought her life was about to change – that she was finally going to make that precious connection she'd yearned for all these years – so vividly, she could have sworn she heard Stardancer mewling behind her. The world blurred. But just for a moment.

тваринками, якщо добре подумати. Особливо коли на фермі лишалося ще стільки справ перед завтрашніми святкуваннями. Та щойно вона про це подумала, як відчула, що її багаторічна мовчазна витримка дала тріщину. Вона зрозуміла: себе більше не обдуриш. Адже правда була тим, що вона намагалася не підпускати до себе двадцять років. Щоразу, коли проходила повз заляпаний фарбою ковен відьом-мисткинь, які ідеально злагоджено створювали прекрасний стінопис, або повз гурт чарівників-музикантів, що попивали імбирне пиво й сміялися, не ймучи віри, поки імпровізували мелодію паличками. Тим, від чого вона закривалася, коли зсув ґрунту перегородив річку, змусивши всіх інших магічних мешканців долини зібратися разом, аби зрушити саму землю. Адже зв'язок чарівника з котодраконом був не просто цінним сам по собі; ці створіння були ще й єдиними, хто міг слугувати провідником поміж чарами. Вони об'єднували силу відьом і чаклунів однієї спеціалізації, дозволяючи творити наймогутніші закляття – такі, що вимагали кількох виконавців водночас: колективну магію. Відьми допомагають. Та без котодракона допомога Алоїзії назавжди лишалася обмеженою. Вона зсутилилася, подумки прокручуючи ті дорогоцінні секунди, коли думала, що життя ось-ось зміниться – що вона нарешті здобуде той заповітний зв'язок, якого прагнула всі ці роки. Це відчувалося так виразно, що вона могла б заприсягтися, ніби чує нявкання Зоретани у себе за спиною. Світ розмився перед очима. Та лише на мить. Поштовий птах – кільчаста горлиця – випурхнув з-за рогу й сів на бруківку перед Алоїзією; на лапці в нього був закріплений футляр із посланням. Вона кинула птасі трохи насіння з кишені й розгорнула пергамент, вдивляючись у почерк Ворона. Той писав, тримаючи перо у дзьобі, тож вона лагідно називала цей стиль «воронячими карлючками». Там було три слова.

A messenger bird – a collared dove – flapped around the corner and landed on the cobblestones in front of Aloysia, its message in a canister attached to its leg.

She tossed the bird some seeds from one of her pockets as she unrolled the parchment to see Crow’s writing, which he did by beak and quill, and which she’d come to think of, affectionately, as Crow-scratch. There were three words.

DRAGON!

COOP!

FIRE!

Chapter 4

The two elderly horses who pulled Aloysia’s cart were whinnying and tossing their heads in annoyance as she chivvied them up the last rise onto the Papplewick farm.

The skinnier of the two white mares huffed with indignation as they passed the cottage where Aloysia would usually have parked the cart and filled the steel bucket for them at the water pump, then hand-fed them clover.

‘No time!’ she cried hoarsely, past the lump in her throat and the guilt twisting her stomach. ‘We have to get up to the coop!’

But the mare stamped her hooves, dug in hard with the back two and brought the cart to a stop. Aloysia cursed so loudly that she winced at the thought of what the Prattling Pumpkins would say if they’d overheard, before she threw herself out of her seat and raced up the dirt path.

The first thing she noticed about the coop – and it made her stumble – was that it was neither alight nor a twisted heap of charcoal. In fact, there wasn’t a red-varnished board out of place.

‘Stop for a bite, did you?’ Crow called, as he darted into view from the direction of the greenhouse. Dangling from his claws, a small sack stretched under the weight of its contents.

The coop – it’s still standing?’ Aloysia panted, pressing her hand to her heart as if she could squeeze it to a slow.

ДРАКОН!

КУРНИК!

ВОГОНЬ!

Розділ 4

Двоє старих коней, що тягли віз Алоїзії, іржали й роздратовано стріпували головами, коли вона підганяла їх на останній підйом до ферми Пеплвік.

Худіша з двох білих кобил обурено фиркнула, коли вони проїхали повз будиночок, де Алоїзія зазвичай зупиняла віз, набирала для них води у сталеве відро з колонки, а потім годувала з руки конюшиною.

– Немає часу! – хрипко вигукнула вона крізь клубок у горлі й провину, що скручувала живіт. – Нам треба до курника!

Але кобила тупнула копитами, щосили вперлася задніми ногами в землю й зупинила віз. Алоїзія вилаялася так гучно, що аж сама зіщулилася, уявивши, що сказали б Балакучі Гарбузи, якби це почули; а тоді зіскочила з сидіння й помчала вгору стежкою.

Перше, що вона помітила, глянувши на курник, – і від чого аж спіткнулася, – це те, що він не палав і не перетворився на купу покрученого вугілля. Власне, жодна червона лакована дошка навіть не зрушила з місця.

– Вирішила перекусити, чи що? – гукнув Ворон, стрімко вилітаючи з боку теплиці. У його пазурах звисала невеличка торбинка, що аж розтягнулася під вагою свого вмісту.

– Курник... він досі стоїть? – важко дихаючи, запитала Алоїзія, притискаючи руку до серця, наче могла стиснути його й змусити сповільнитися.

– Завдяки не одному, а кільком окремим героїчним вчинкам, – заявив Ворон, випнувши груди просто на льоту. Алоїзія спостерігала, як він пірнув у кругле відчинене вікно збоку маленького сараю і майже миттєво вилетів назад. Тепер його пазурі були порожні.

Алоїзія спершу витріщилася, а тоді грізно зиркнула – і рішуче покрокувала до двостулкових дверей курника.

Thanks to not one but several discrete acts of heroism,' said Crow, thrusting his chest out in mid-flight, and she watched as he dived through a round, open window at the side of the small barn, before emerging again after barely a delay. His claws were now empty. Aloysia stared, then glared, and marched towards the coop's double doors.

'Everything's under control!' Crow cried, in a strangled voice, swooping down between the door and Aloysia, madly flapping the wings she'd checked over and healed herself the previous day. Traitor. 'No need to go in there! Shall we get back to the cottage and have that snack after all? Doesn't that sound nice?'

'Who did you call in?' she demanded, crossing her arms.

'You,' he simpered.

'Who else?' she pressed, making a dart for the doors again. He cut her off, then drooped, bowing his head.

'There was a dragon, and I didn't know if you'd get back here in time, so I got the attention of a couple of the customers' messenger birds, and I sent one to the familiar-shop to get you, and one to your friend who lives in the corn exchan—'

'Ivy.' Aloysia sagged, her fears confirmed. 'You made my pregnant friend come up here and put herself in danger? Breathing in smoke—' 'It's a hydrake.'

Aloysia blinked in confusion.

'A water dragon,' Crow elaborated.

'I saw the drakeling and thought there would be a fire,' Crow rambled, 'and I panicked – I forgot she was pregnant – but anyway it's all right, because it was more of a ... flood ... in the end...'

There was a silence that lasted an amount of time Aloysia would later come to think of as 'polite', before one of the heavy wooden doors began to open in front of her.

It shunted forward slightly – jerkily – and allowed egress to a huge, hairy paw, the size of a tiger's and with claws to match; though this paw wasn't orange or black, but a regal glimmering golden-blonde.

– Усе під контролем! – прокричав Ворон придушеним голосом, шугонувши між дверима й Алоїзією та несамовито лопочучи крильми – тими самими, які вона власноруч оглянула й вилікувала минулого дня. Зрадник. – Немає потреби туди заходити! Може, повернемося до будинку і все-таки перекусимо? Чудова ж ідея, еге?

– Кого ти покликав на допомогу? – вимогливо запитала вона, схрестивши руки на грудях.

– Тебе, – улесливо промовив він.

– А кого ще? – наполягала вона, знову рвонувши до дверей. Він перегородив їй шлях, а тоді поник і схилив голову.

– Тут був дракон, і я не знав, чи ти встигнеш повернутися вчасно, тож я привернув увагу кількох поштових птахів, що належали покупцям. Одного я відправив по тебе до крамниці фамільярів, а іншого – до твого друга, який живе у зерновій бір...

– Айві. – Алоїзія поникла: її найгірші здогадки справдилися. – Ти змусив мою вагітну подругу приїхати сюди й наразитися на небезпеку? Дихати димом...

– Це гідракон.

Алоїзія розгублено кліпнула очима.

– Водяний дракон, – пояснив Ворон.

– Я знаю, хто такий гідракон, – відрізала вона.

– Я побачив драконча й подумав, що буде пожежа, – торохтів Ворон, – і запанікував... я забув, що вона вагітна... але, менше з тим, усе гаразд, бо зрештою вийшов скоріше... потоп...

Запала тиша, яку Алоїзія згодом подумки назве «ввічливою», аж поки одна з важких дерев'яних стулок не почала відчинятися перед нею.

Стулка трохи подалася вперед – ривками – і випустила назовні величезну волохату лапу завбільшки з тигрячу та з відповідними кігтями; утім, ця лапа була не рудою чи чорною, а мерехтіла по-королівськи розкішним золотавим блондом. Вона нишпорилла довкола отвору, наче шукала якусь незвично низьку ручку, аж поки знизу не вигулькнула вузька біда нога в чорній туфлі на низькому ходу й не відчинила двері навстіж.

It patted searchingly around the opening as if grasping for an unusually low handle, until a slim, pale foot in a flat back shoe appeared below it and steered the door fully open.

Standing on all fours in the doorway, the top of its head as high as Aloysia's chin, was something lithe, graceful and majestic – and like the lovechild of a dragon and a preternaturally fluffy lioness. Covered head-to-toe in long, silken fur, it padded lumberingly towards Aloysia and raised its stubby snout to sniff her curiously – its round-pupilled eyes wide – as if checking she was in fact who she appeared to be. As it reared slightly off its two front paws, it flexed its furry wings to hold its balance and let the pink tip of a forked tongue taste the air between them. Finally, apparently satisfied, it lowered itself down again, and swished its bottlebrush tail before rubbing its cat-eared head against Aloysia's stomach, with a force that made her stagger.

'Hello, Hedera,' Aloysia said to the dramalkin – as the adult cat dragons were known – and her heart ached with longing.

Crow had already flown into the coop, where Aloysia could hear him confirming that the worst of the flood was taken care of and there was no need for any more sand.

In the open doorway, the owner of the slim, pale foot was talking to him: a tall, white-blonde witch, willowy but for her perfectly round baby bump, and dressed – as Aloysia's pumpkin ancestors would no doubt approve of – in distinctly witchy all-black.

At an awkward nod from Aloysia, Ivy ducked to get her arrow-straight pointed hat out of the barn, managing it precisely and without so much as skimming the tip.

'Come along, then,' she said to Aloysia, steering a pioneering cockatrice back into the coop with a foot as she spoke. 'I'm ready for a cup of your fresh chamomile tea.'

У дверях на чотирьох лапах стояло щось гнучке, граційне й величне – маківка його голови сягала підборіддя Алоїзії. Це створіння нагадувало дитя кохання дракона й надприродно пухнастої левиці. Вкрите з голови до п'ят довгим шовковистим хутром, воно м'яко, але вайлувато наблизилося до Алоїзії і підвело куцу мордочку, допитливо принюючись. Його очі з круглими зіницями були широко розплющені, наче воно перевіряло, чи справді вона та, ким здається. Трохи піднявши передні лапи, воно розправило пухнасті крила, щоб утримати рівновагу, і висунуло рожевий кінчик роздвоєного язика, куштуючи повітря між ними. Зрештою, вочевидь задоволене, воно знову опустилося на землю, метнуло туди-сюди хвостом, схожим на йоржик, і потерлося головою з котячими вухами об живіт Алоїзії – та так сильно, що вона аж похитнулася.

– Привіт, Гедеро, – промовила Алоїзія до дракотара – саме так називали дорослих котодраконів – і серце їй защеміло від туги.

Ворон уже влетів до курника, звідки Алоїзія почула, як він запевняв, що з найгіршими наслідками потопу вже розібралися і більше піску не знадобиться.

У відчинених дверях із ним розмовляла власниця тієї вузької блідої ноги: висока білява відьма, струнка й гнучка, якщо не рахувати ідеально круглого вагітного животика. Вона була вбрана в суціль чорне, підкреслено відьмацьке вбрання – що, без сумніву, схвалили б гарбузові предки Алоїзії.

У відповідь на незграбний кивок Алоїзії Айві пригнулася, виходячи з сараю, щоб пронести свій прямий, мов стріла, гостроверхий капелюх, – і розрахувала рух ідеально, не зачепивши одвірка навіть самим кінчиком.

– Тоді ходімо, – мовила вона до Алоїзії, водночас ногою спрямовуючи назад до курника кокатриса-першопрхідця. – Я готова до горнятка твого свіжого ромашкового чаю.

Chapter 2. Linguostylistic peculiarities of the fantasy text and their reproduction in translation

2.1. Genre and stylistic features of contemporary English fantasy prose

In this chapter, the main attention is given to the genre and stylistic features of contemporary English fantasy prose. Today, fantasy literature enjoys immense global popularity, captivating readers across different age groups by transporting them into extraordinary realms. To understand this phenomenon, it is vital to explore its classic definitions. C. Manlove (1975) describes it as "fiction evoking wonder and containing a substantial and irreducible element of supernatural" (p. 1). He adds that it involves "impossible worlds, beings or objects" (Manlove, 1975, p. 1). This definition highlights magic as the absolute core of the genre. Without the presence of the supernatural or the impossible, a text loses its fundamental fantastical identity and merely becomes a piece of regular fiction. It is precisely this element of wonder that distinguishes fantasy from other literary forms and captures the reader's imagination. However, modern scholars offer a much broader view. B. Attebery (1992) states that fantasy is "defined not by boundaries but by a center. It is a fuzzy set" (p. 12). He further explains that this flexible set is "defined by the presence of the impossible" (Attebery, 1992, p. 12). Thus, fantasy is currently a highly popular and somewhat blurry concept, constantly evolving to meet new literary demands.

One more point to be considered is how this structural flexibility led to the creation of the specific "cozy" subgenre. As the definition of fantasy blurred, authors began experimenting with its emotional tone to meet readers' needs. I. Khyzha (2024) notes that cozy fantasy is a relatively new subgenre that "specializes in creating a calm, cozy atmosphere" (p. 107). He adds that it illustrates "a relatively simple adventurous path, friendship, and magic" (Khyzha, 2023, p. 107).

It can be assumed that this shift is a direct response to modern psychological challenges. Emphasizing its importance, A. Newton (2025) argues that cozy fantasy "distinguishes itself through low-stakes adventures, personal growth, and a strong sense of community" (p. 2). Newton (2025) states it provides "a place to escape from the grim realities of everyday life" (p. 2). As follows from the cited works, the high popularity of this genre among modern readers stems from its vital therapeutic function. This escapism functions not merely as a flight from reality, but as a necessary psychological refuge. When readers are overwhelmed by real-world anxieties, they actively seek out narratives that guarantee a peaceful resolution and emotional stability. The therapeutic value of such texts cannot be underestimated, as they offer a comforting contrast to the stressful nature of modern society by prioritizing personal growth over global crises.

Moving forward, it is necessary to examine the specific characteristics of this subgenre and its reflection in contemporary literature. As exemplified by the foundational work of Baldree (2022), cozy fantasy shifts the primary narrative focus from the traditional destruction of enemies toward the building of relationships and community within a grand, magical world. This redirection of the plot toward daily routines does not diminish the story's value; instead, it enriches the emotional depth of the characters, prioritizing personal and communal growth over epic confrontation.

Samantha Birch emerges as a prominent representative of this contemporary literary trend, masterfully embodying the core principles of the cozy fantasy subgenre. A prime example of this is her novel *Cat Dragon*, which completely abandons world-ending stakes in favour of domestic warmth and interpersonal harmony. The plot centres around Aloysia Papplewick, a practical witch residing in the peaceful Tangleroot Valley, who dedicates her days to cultivating magical plants rather than engaging in epic battles. Her tranquil routine is delightfully transformed by the adoption of a 'dramalkin' – a rare cat-dragon hybrid that requires care and understanding rather than taming. Consequently, the narrative prioritises nurturing this unique creature, engaging in warm dialogues, and fostering community bonds over perilous quests. This thematic focus provides substantial grounds to classify the novel as a quintessential cozy fantasy. Birch

deliberately substitutes the traditional hero's journey with a narrative of everyday magic, illustrating how mundane routines and emotional connections can be as engaging as life-threatening conflicts.

Provided that understanding these modern literary tendencies is crucial, popularizing them for diverse audiences becomes a priority. Integrating the discussed theoretical perspectives, it becomes evident that accurately reflecting the unique relaxing tone and specific domestic vocabulary is a fundamental requirement for preserving the source text's emotional warmth. A translator acts as a cultural mediator who must carefully preserve the healing atmosphere of the source text. Thus, the high-quality translation of such works is of utmost importance to cross cultural borders and offer psychological comfort to target readers. Consequently, the genre's inherent focus on everyday comfort dictates a distinct stylistic shift from elevated epic language to conversational, sensory-rich vocabulary, highlighting the crucial role of specific lexico-stylistic features and the author's unique idiostyle in shaping the narrative.

2.2. The concept of authorial idiostyle and the text style

The comprehensive analysis of a literary work requires a deep understanding of its stylistic framework. In its most general interpretation, style "refers to the way in which language is used in a given context, by a given person, for a given purpose" (Leech & Short, 2007, p. 26). Moving from the general text style to the authorial level, G. Leech and M. Short (2007) famously state that "every writer has a linguistic 'thumbprint', an individual combination of linguistic habits" (p. 10). This metaphorical 'thumbprint' serves as a perfect hook to understand the concept, aligning with K. Wales (2014), who defines style in the authorial sense as the set of features peculiar to a writer, specifically their unique language habits or idiolect (p. 398).

In Ukrainian scholarly discourse, the differentiation between individual style and idiolect has historically prompted debate. Earlier researchers often used these terms interchangeably without strict demarcation (Chernyk, 2016, p. 115; Hryhoriev, 2016, p. 250.) However, modern linguistics offers a clearer hierarchy. As I. Khyzha (2023) notes, the majority of scholars agree that the idiolect is a structural component of the author's idiostyle; therefore, the idiostyle is ultimately reproduced through the linguistic means of the idiolect (p. 120). Thus, the idiolect serves as the lexical inventory (the vocabulary), while the idiostyle is the unique, creative way the author utilises it.

Furthermore, an authorial idiostyle is not merely a linguistic construct but a profound reflection of the writer's worldview. S. Hirniak et al. (2022) emphasise that idiostyle is distinguished by "a bright language with expressive emotional-evaluative components" (p. 97). This is particularly evident in the text style of Samantha Birch. In her novel *Cat Dragon*, Birch's worldview manifests through a warm, domestic lexical selection. A comprehensive analysis of the entire narrative reveals that Birch's idiostyle consistently utilizes four primary lexical tools to establish the genre's comforting atmosphere: occasionalisms, unusual proper names, colloquialisms, and exoticisms (Birch, 2025).

Occasionalisms (authorial neologisms) are complex, multi-level formations that serve as a crucial means of style creation, demanding an independent and original decision from the translator (V. Kutsa, 2022, p. 163). Regarding their translation, P. Newmark (1988) fundamentally argues that "in fiction, any kind of neologism should be recreated... systematically and ingeniously, always however with the principle of equivalent naturalness in mind" (p. 141). For Birch's text, preserving both the morphological structure and the emotional warmth of authorial neologisms is essential, as demonstrated in the following example:

(1-s) [...] *infant cat dragons* – or, to give the youngsters their proper name, *dramalkittens* [...] (Birch, 2025, p. 26).

In this instance, the occasionalism *dramalkittens* serves as a primary example of the author's creative strategy. By first introducing the descriptive phrase "infant cat dragons" and then

providing the "proper name," Birch establishes a clear semantic link between the magical creature and the cozy image of a kitten.

Alongside occasionalisms and unusual proper names (speaking names) that reflect characters' traits, the text style actively incorporates colloquialisms to ground the magical narrative in everyday reality. B. O. Fattah and S. M. Salih (2022) define colloquialism as "...an all-embracing concept that is used by linguists to signify the informal interaction" (p. 79). By embedding this spontaneous speech, Birch successfully lowers the epic pathos, fostering a deeply domestic and sometimes humorous atmosphere.

Conversely, to add a layer of cultural diversity and world-building depth, the author employs exoticisms. D. S. Boltayevna (2022) observes that these foreign units are used when "...the context either does not fully clarify the meaning of exoticism, or does not give a complete idea" (p. 7) of its properties. This deliberate ambiguity allows exoticisms to function as markers of mystery within the fictional world. A striking example of the author's world-building through exoticisms is the character name *Mr Kingyosō*, as seen in the following excerpt:

(2-s) *They were always the first thing Aloysia thought of whenever she stepped into Mr Kingyosō's shop* (Birch, 2025, p. 26).

While seemingly an impenetrable foreign name to the average English reader, a componential analysis reveals a hidden botanical pun. According to the authoritative Japanese-English dictionary *JMdict*, the word *kingyosō* (金魚草) is literally translated to 'goldfish weed' and is the standard Japanese name for the snapdragon flower, or *Antirrhinum majus* (Breen, n.d.). Considering the novel's overarching theme of dragons, naming a character "Mr Snapdragon" would be too obvious. By employing the Japanese translation instead, Birch deliberately conceals the floral and dragon-related nature of the character. This strategic linguistic choice upgrades the word from a common botanical term to a mysterious exoticism, forcing the translator to carefully consider whether to preserve this foreignness through transcription or attempt to domesticate the hidden pun.

Consequently, rendering such a multi-layered text style highlights the human-made nature of translation. L. M. Moshkovska and O. O. Lukianenko (2023) state that "the author's style of a translator is a paramount aspect... a perfect way for a specialist to express himself" (p. 491). Thus, translating Samantha Birch's idiostyle requires a masterful selection of stylistic tools to accurately recreate her linguistic thumbprint, ensuring the target audience experiences the exact same emotional and therapeutic impact as the original readers.

2.3. Translation strategies and techniques involved in preserving the text style

To adequately preserve Samantha Birch's unique text style, this research adopts the functionalist framework of translation techniques proposed by Lucía Molina and Amparo Hurtado Albir (2002). Their comprehensive classification, which distinguishes between global strategies and specific textual techniques, provides a methodological basis for analyzing how the linguistic and stylistic aspects of the source text are rendered in the Ukrainian translation. By applying this model to the shifts necessitated by the author's idiostyle, the study identifies the specific procedures used to achieve functional equivalence. As demonstrated by the quantitative analysis from the novel *Cat Dragon*, amplification emerged as the most frequently employed translation technique, accounting for 20% of the sample (Appendix A).

This high frequency is directly attributed to the specific linguistic requirements of the genre. Birch's idiostyle relies heavily on sensory domestic details and magical realism, which are often expressed through highly compressed English structures. To maintain this "cozy" aesthetic and ensure equivalent naturalness, the translator frequently needed to explicate implicit meanings and expand grammatical structures in the target language. A prime example of this domestic explication is the translation of everyday items:yke

(3-s) *And besides, she reasoned, I'd be grumpy too if I'd spent the best part of a year in a jam jar* (Birch 2025, p. 15) – (3-t) *А ще, подумала вона, я б теж була не в настрої, якби просиділа майже цілий рік у скляній банці з-під варення* (Transl. – А.К.).

In this instance, the English noun phrase *jam jar* is grammatically compact. A literal, word-for-word translation would fail to convey the visual completeness and the specific domestic context intended by the author. By applying amplification, the translator successfully decodes the implicit semantic information. This strategic expansion is a highly accurate and pragmatically justified decision: it not only adheres to Ukrainian stylistic norms but also vividly reconstructs the comforting, everyday aesthetic that is central to the novel's cozy atmosphere. The addition of descriptive elements perfectly preserves the author's focus on tactile, domestic details without overloading the text.

Furthermore, amplification proves to be an exceptionally accurate strategy for the adequate rendering of magical realism and personification, which are fundamental to Birch's world-building:

(4-s) *He declared his opinion with a sober shake of his stalk* (Birch 2025, p. 15) – (4-t) *Він висловив свою думку серйозним, повільним похитуванням стебельця* (Transl. – А.К.).

In this sentence, the author personifies a magical plant, attributing human deliberation to its movements. Translating the single adjective *sober* with a direct dictionary equivalent would significantly impoverish the visual image and fail to reflect the measured, sentient nature of the character. Consequently, the translator's decision to expand the single modifier into a descriptive pair is both stylistically flawless and strategically correct. This amplification ensures that the target audience can clearly visualise the deliberate movement of the magical creature, successfully preserving the author's unique world-building intent and the specific pacing of the original narrative.

The second most common translation strategy in the study is calque, which accounts for 15% of the cases. This technique is necessary because the author creates a unique system of names for her fantasy world. Birch's individual style is full of new words and names that carry a specific meaning. Simply copying the sound of these words (transliteration) would make them unclear to the Ukrainian reader and would ruin the story's atmosphere. Therefore, building Ukrainian words based on the English structure is the most effective way to preserve the author's original creativity.

A prominent example of this is the translation of fantasy toponyms and family names, which reflect the nature-based aesthetic of the cozy subgenre:

(5-s) *It was from these that Tangleroot relatives were replanted and regrown every year, as the valley turned brown and gold* (Birch 2025, p. 15) – (5-t) *Саме з цих зернят щороку вирощували родичів з роду Плутокоренів, коли долина ставала золото-коричневою* (Transl. – А.К.).

In the source text, the proper name *Tangleroot* is a compound noun formed by two distinct stems, immediately evoking a vivid image of wild, overgrown flora. A phonetic transcription would completely obscure this botanical imagery for a Ukrainian reader. By employing a morphological calque, the translator meticulously recreates the structural model of the source word using equivalent target language morphemes. This accurate decision successfully transfers the semantic transparency of the name, allowing the reader to instantly grasp the untamed yet comforting atmosphere of the setting.

Furthermore, calquing proves indispensable when translating the author's unique portmanteaus used to classify magical creatures:

(6-s) *'Hello, Hedera,' Aloysia said to the dramalkin – as the adult cat dragons were known – and her heart ached with longing* (Birch 2025, p. 40) – (6-t) *Привіт, Гедеро, – промовила Алоїзія до дракотара – саме так називали дорослих котодраконів – і серце їй защеміло від туги* (Transl. – А.К.).

This occasionalism is the absolute core of the novel's magical realism. A componential analysis reveals that Birch constructs this portmanteau by blending the stem *dra-* and *-malkin*, which the *Collins English Dictionary* defines as an archaic or dialect name for a cat (HarperCollins

Publishers, 2012). To preserve this inventive text style, the translator applies a structural calque, mirroring the author's word-formation mechanism. By fusing the Ukrainian root *драко-* and the augmentative noun *котара*, the translator achieves perfect functional equivalence. This strategic calque retains the dual nature of the creature and preserves the humorous, domestic tone of the original archaic reference, fulfilling the primary requirement of translating an authorial idiostyle.

The third most frequent translation strategy identified in the sample is particularization, accounting for 11% of the transformations. The English language frequently employs words with extremely broad semantics (such as "good," "bad," or "new") whose exact meaning heavily depends on the context. However, the cozy fantasy genre requires a vivid and precise rendering of the physical world. To achieve this sensory richness, the translator consistently applied semantic narrowing.

A textbook example of this strategy is observed in the translation of adjectives with broad semantics to describe physical conditions:

(7-s) *The shopkeeper... pressing it into her good hand [...] as he tried to convince her to let him clean and bind her bad hand...* (Birch 2025, p. 36) – (7-t) *Власник крамниці... втиснув подарунок їй у здорову руку [...] намагався вмовити Алоїзію дозволити йому промити й перев'язати поранену руку...* (Transl. – А.К.).

In this excerpt, the English adjectives *good* and *bad* function as highly generalized contextual markers. A literal translation into Ukrainian would sound unnatural in a medical context. By applying particularization, the translator narrows the broad semantics down to the exact physical reality of the scene: *здорова* and *поранена*. Additionally, the broad pronoun *it* is concretized into *подарунок*, perfectly preserving the tactile atmosphere of the scene and eliminating referential ambiguity.

Furthermore, particularization proves to be a vital tool for adapting implicit contextual meanings, especially when dealing with abstract concepts or actions:

(8-s) *The offending sage-green dress... were not new; sadly, neither was her great-grandmother's commentary* (Birch 2025, p. 15) – (8-t) *Образливе вбрання... давно вже не були новими; на жаль, так само давно не оновлювалися й коментарі її прабабці* (Transl. – А.К.).

In the source sentence, the broad adjective *new* is implicitly carried over to the second clause via the construction *neither was*. Translating this literally lacks stylistic elegance. The translator opts for particularization, transforming the broad state of "not being new" into a specific verbal action: *не оновлювалися*. This precise lexical choice accurately reflects the nagging, repetitive nature of the character's remarks, demonstrating how particularization successfully maintains the humorous authorial idiostyle in the target language.

The quantitative analysis of the lexico-stylistic distribution within the sample (as illustrated in Appendix B) reveals a deliberate stylistic balance inherent to the author's world-building. Colloquialisms and occasionalisms each account for an equal share of 30%. This parity is a defining characteristic of the cozy fantasy genre: the necessity to construct a complex magical reality (occasionalisms) is constantly balanced by a grounded, highly informal, and domestic atmosphere (colloquialisms). To adequately render this informal tone, the translator frequently shifted from structural transformations to pragmatic adaptation and compensation.

The use of pragmatic adaptation is particularly evident in the translation of family terms and colloquial forms of address, which serve to domesticate the magical setting:

(9-s) *Auntie Madge cried, with an exuberant giggle.* (Birch 2025, p. 16) – (9-t) *вигукнула тітонька Медж, залюбки хихотнувши.* (Transl. – А.К.).

In English, the colloquial form *Auntie* establishes an immediate sense of intimacy and informal domesticity. A direct dictionary translation into the neutral Ukrainian *тітка* would significantly elevate the register and lose the intended warmth. To preserve the "cozy" aesthetic, the translator applies pragmatic adaptation by employing the Ukrainian diminutive suffix *-оньк-* (*тітонька*). This morphological modification achieves full pragmatic equivalence, perfectly recreating the affectionate and informal tone of the source text.

Furthermore, the author frequently uses colloquialisms and phonetic distortions to create unique character idiolects, requiring complex compensation techniques from the translator:

(10-s) '*H-important to have an heir, ' came the voice of another of the pumpkins, Second-Cousin Grimwald [...]* (Birch 2025, p. 15) – (10-t) – *Хважливо – мати спадкоємця... – пробурмотів інший гарбуз, двоюрідний Кузен Гримвальд [...]* (Transl. – А.К.).

In this excerpt, the character's speech is marked by a deliberate phonetic anomaly – the hypercorrective addition of the 'H' sound to a vowel-initial word (*H-important*). This creates a highly specific, comedic idiolect that highlights the character's pompous yet absurd nature. Since the Ukrainian language does not share this specific sociolinguistic feature of dropping or adding 'H' sounds in the same manner as British dialects, a direct translation was impossible.

To resolve this, the translator successfully employs the strategy of compensation combined with phonetic modulation. By attaching the Ukrainian consonant 'X' to the beginning of the adjective (*Хважливо* instead of *важливо*), the translator creates an artificial, phonetically awkward neologism in the target language. This brilliant compensatory decision mirrors the structural distortion of the original, preserving both the comedic effect and the unique voice of the character without violating the internal logic of the Ukrainian language.

However, translating occasionalisms that function as names for magical ointments often requires a departure from literal translation in favour of complex modulation to preserve the multidimensional semantic intent of the source text:

(11-s) *Miss Gulati [...] trading a jar of worms [...] for an ointment of Raining Cotton for her dry hands...* (Birch 2025, p. 23) – (11-t) *міс Гулаті [...] міняла банку черв'яків [...] на мазь «Бавовняна роса» для своїх сухих рук...* (Transl. – А.К.).

Here, the text introduces a magical remedy named *Raining Cotton*. A literal translation (e.g., *дощова бавовна* or *бавовна, що падає*) would sound clunky, semantically unclear, and disrupt the natural rhythm of the sentence. A deep semantic analysis reveals that this occasionalism is highly condensed, performing several functions simultaneously. The word "raining" is designed to express the moisturizing, soothing quality of the ointment, evoking the image of weightless fluff floating down onto the skin. Meanwhile, "cotton" emphasizes this tactile softness and anchors the spell in the natural, herbalist reality of the witch's botanical magic.

To accurately transfer this complex imagery without expanding the sentence length, the translator employed modulation, transforming the phrase into the poetic Ukrainian equivalent *«Бавовняна роса»*. Replacing the aggressive concept of "rain" with "dew" is a highly effective cognitive shift: it perfectly mimics the physical properties of a healing lotion sinking into dry hands, evoking gentle, natural moisture. Simultaneously, retaining the adjective *бавовняна* preserves the crucial botanical and tactile associations. This strategic modulation successfully recreates the magical form and sensory softness of the original, achieving perfect pragmatic equivalence in the target language.

General conclusions

The research provides a comprehensive analysis of the "cozy fantasy" subgenre and the practical application of translation strategies to render the authorial idiosyncrasy of Samantha Birch. Based on the objectives of the study, several key results were obtained regarding the linguistic and genre identity of the source text and its Ukrainian translation.

The genre of "cozy fantasy" was identified as a distinct branch of high fantasy that prioritizes "low stakes," community building, and emotional comfort over traditional epic conflict. This genre identity creates a specific atmosphere that deeply influences the linguistic structure of the narrative, requiring the use of vocabulary that evokes warmth and tranquility.

The analysis of Samantha Birch's idiosyncrasy revealed a consistent reliance on specific lexical tools, including occasionalisms, expressive proper names, and a rich layer of domestic colloquialisms. These features serve to bridge the gap between the magical and the mundane, forming the core of the author's unique creative voice. The study shows that these elements are not merely decorative but are essential for maintaining the "cozy" aesthetic throughout the narrative.

The translation of the selected fragment of the novel into Ukrainian was performed with a primary focus on preserving the source text's emotional tenor. The translation process aimed at recreating the original's relaxing tone while ensuring that the text remains natural and accessible to the target audience. The challenge lay in balancing the preservation of the author's linguistic creativity with the specific requirements of the Ukrainian domestic vocabulary.

The choice of translation strategies and transformations was substantiated by the need to effectively render non-equivalent vocabulary and authorial neologisms. The study demonstrated that calquing is an effective method for preserving the morphological structure of portmanteaus, while transliteration is appropriate for maintaining the multicultural flavor of the setting.

Additionally, transformations such as amplification and modulation were applied to adapt colloquial expressions, ensuring that the domestic atmosphere of the original is accurately reflected in the target language.

Perspectives for further research include a broader comparative study of "cozy fantasy" works to identify common linguistic patterns across the subgenre. Furthermore, examining the role of sensory vocabulary in creating the "cozy" effect remains a promising direction for future linguistic analysis.

List of references

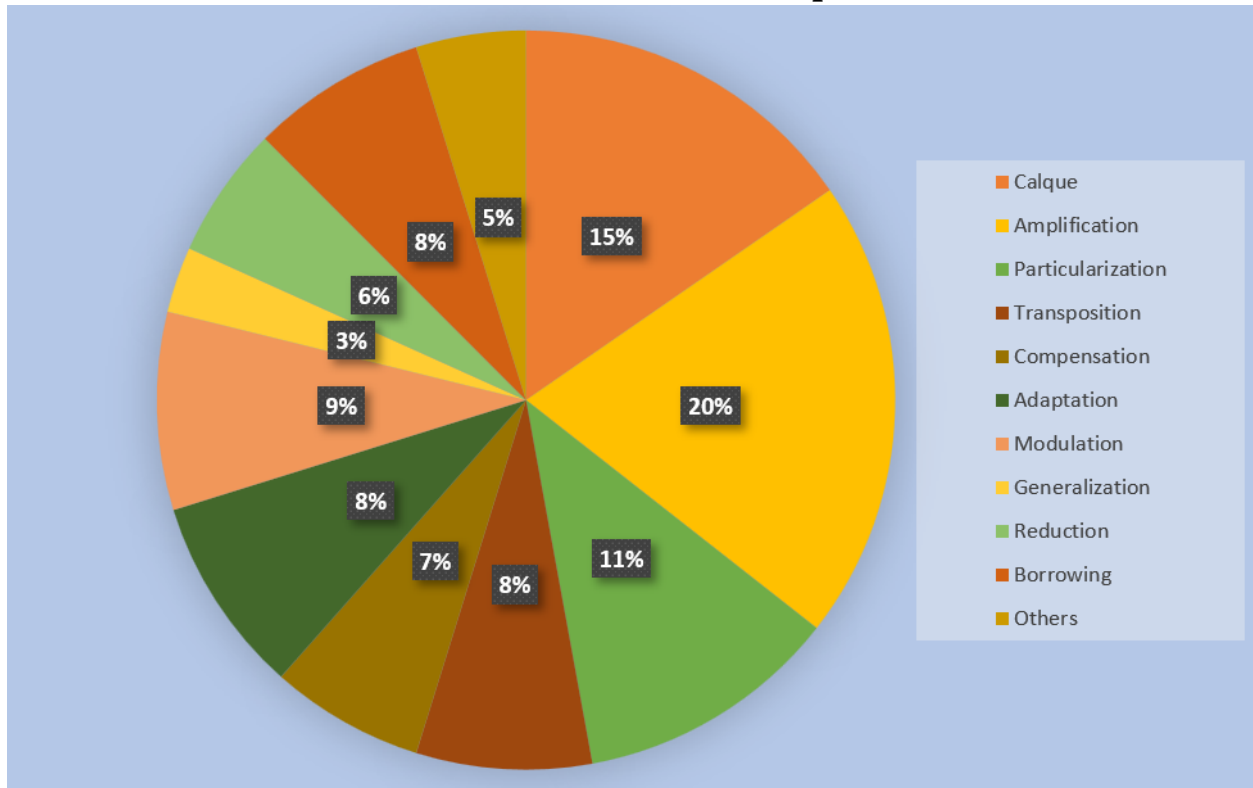
1. Attebery, B. (1992). *Strategies of fantasy*. Indiana University Press.
2. Baldree, T. (2022). *Legends & lattes: A novel of high fantasy and low stakes*. Cryptid Press.
3. Birch, S. (2025). *Cat Dragon* (Tangleroot Valley, Book 1). HarperCollins UK.
4. Breen, J. (n.d.). Kingyosō. In *JMdict (Japanese-Multilingual Dictionary)*. Retrieved March 28, 2026, from <https://jisho.org/word/金魚草>
5. Djabbarova, S. B. (2022). Barbarisms and exotisms as a special type of non-equivalent vocabulary. *Central Asian Journal of Theoretical and Applied Science*, 3(12), 7–8. Retrieved April 28, 2026, from <https://cajotas.casjournal.org/index.php/CAJOTAS/article/view/1016>
6. Fattah, B. O., & Salih, S. M. (2022). Colloquialism and the community of practice. *Koya University Journal of Humanities and Social Sciences*, 5(1), 77–84. <https://doi.org/10.14500/kujhss.v5n1y2022>
7. HarperCollins Publishers. (2012). Malkin. In *Collins English dictionary – Complete & unabridged* (2012 Digital Edition). HarperCollins Publishers.
8. Hirniak, S., Kravchenko-Dzondza, O., Lutsiv, S., Lehka, L., & Panochko, M. (2022). Idiolect–idiostyle–sociolect: Differentiation and interrelation of linguistic terms. *Studies in Media and Communication*, 10(3), 97–98.
9. Leech, G., & Short, M. (2007). *Style in fiction: A linguistic introduction to English fictional prose*. Pearson Education.
10. Manlove, C. (1975). *Modern fantasy: Five studies*. Cambridge University Press.
11. Molina, L., & Hurtado Albir, A. (2002). Translation techniques revisited: A dynamic and functionalist approach. *Meta: journal des traducteurs / Meta: Translators' Journal*, 47(4), 498–512. <https://doi.org/10.7202/008033ar>
12. Moshkovska, L. M., & Lukianenko, O. O. (2023). The author's style of translation. In *Topical aspects of modern scientific research: Proceedings of the 3rd International Scientific and Practical Conference* (pp. 489–491). CPN Publishing Group. <https://sci-conf.com.ua/iii-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-topicalaspects-of-modern-scientific-research-23-25-11-2023-tokio-yaponiya-arhiv/>
13. Newmark, P. (1988). *A textbook of translation*. Prentice-Hall International.
14. Newton, A. (2025, April 21). Cozy fantasy: It's all about the vibes. *Jane Friedman Publishing Journal*. Retrieved April 28, 2026, from <https://janefriedman.com/cozy-fantasy-its-all-about-the-vibes/>
15. Wales, K. (2014). *A dictionary of stylistics* (3rd ed.). Routledge.
16. Григор'єв, О. М. (2016). *Ідіостиль Миколи Хвильового (на матеріалі публіцистичних текстів)* [Автореферат дисертації кандидата філологічних наук, Київський національний університет імені Тараса Шевченка]. https://scc.knu.ua/upload/iblock/91d/aref_Hryhoriyev%20A.%20.pdf
17. Куца, В. А. (2022). Особливості оказіоналізмів у сучасній англійській мові: перекладацький аспект (на матеріалі роману Д. Мітчелла «Black Swan Green»). *Молодий вчений*, 1(2), 162–165. [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2022_1\(2\)_13](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2022_1(2)_13)
18. Хижа, І. (2023). Категорія стилю (ідіостилу) як літературознавче явище. *Scientific Journal of Polonia University*, 56(1), 105–109. <https://doi.org/10.23856/5613>
19. Хижа, І. (2024). Жанр затишного фентезі у сучасній китайській літературі. In *Сучасні філологічні і методичні студії: проблематика і перспективи: Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції* (pp. 106–109). Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди. <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/15480>

20. Черник, О. О. (2016). Ідіостиль письменника як лінгвістичний феномен та методи його вивчення. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філологічні науки*, (1), 113–121.
http://nbuv.gov.ua/UJRN/VZhDUF_2016_1_23

Appendices

Appendix A.

Ratio of translation techniques

Appendix B.

Frequency of stylistic devices in the analyzed text

